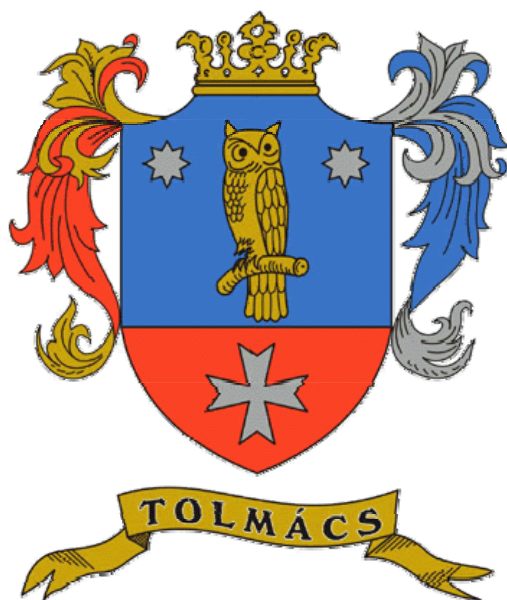

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Tolmács Község Önkormányzata

2013. július 5.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	6
Célok.....	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	8
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	51
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	58
1. A HEP IT részletei	58
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	58
A beavatkozások megvalósítói.....	60
Jövőképünk.....	56
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	62
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
3. Megvalósítás.....	79
A megvalósítás előkészítése.....	79
A megvalósítás folyamata.....	79
Monitoring és visszacsatolás	80
Nyilvánosság	80
Érvényesülés, módosítás	81
4. Elfogadás módja és dátuma	82

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tolmács Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tolmács nevét a honfoglalás után egy évszázaddal a Kárpát-medencébe települt egyik besenyő törzsről kapta. Az Árpád-korban a Szent János Lovagrendnek volt erődített rendháza a mai Kálváriadomb területén, erre vonatkozó oklevelet adat 1274-ből van. Ekkor még nem létezett mai helyén a falu, az csak a 14. században települt oda. A falu 1393-ban a Losonczy család birtokában volt. A Kálváriadombon lévő johannita templom falai 1845-ben dőltek össze. Helyette a Pyber féle 18. századi kastély átalakításával hozták létre 1851 és 1854 között a falu jelenlegi római katolikus templomát. A 18. században épült barokk stílusú volt Szentiványi kastély jelenleg elhanyagoltan árválkodik a falu közepén. A vasutat 1909-ben építették ki.

Tolmács Budapesttől 54 kilométerre északra a Jenői és a Tolmácsi-patak kelet-nyugati irányú völgyében fekszik, a 2-es útról Rétság előtt nyugat felé, vagy Rétságon belül szintén nyugat felé lekanyarodva érhető el. A vasúti kapcsolata (a Diósjenő-Romhány vasútvonal) 2007. március 4-étől megszűnt.

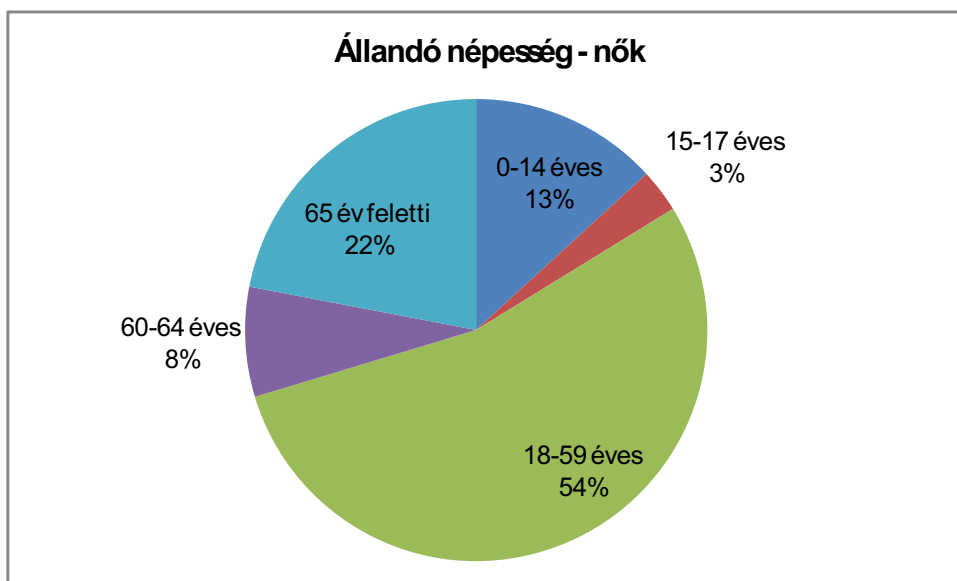
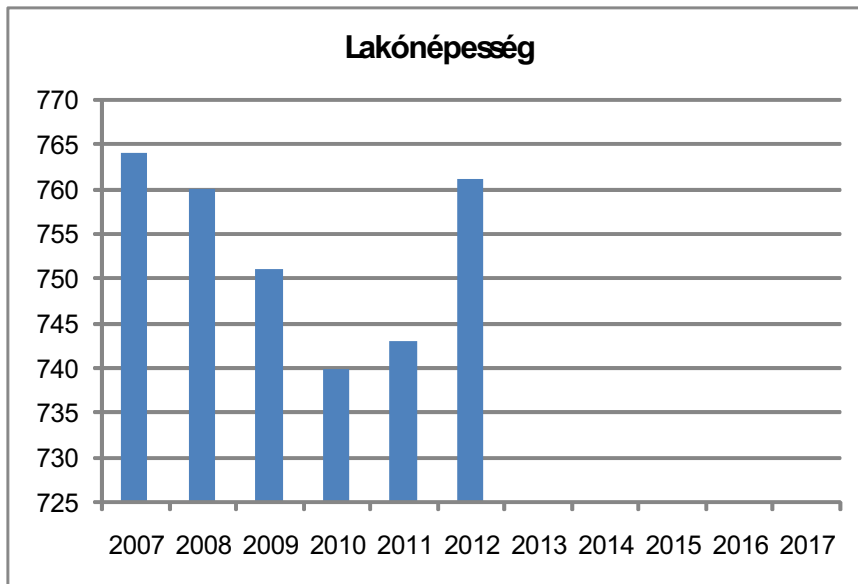
Tolmács településen található a megyei egyik legnagyobb vegyi üzeme, mely sok helyi lakosnak biztosít munkahelyet. A falu határában lévő rétsági Ipari Parknak is köszönhető, hogy a térségben a munkanélküliek aránya viszonylag nem túl magas. A főfoglalkozás mellett a növénytermesztés, ezen belül a burgonya és a bogyós növények termesztése jelentős, állattartással viszont már nagyon kevés család foglalkozik.

Az óvodát Bánk településsel együtt társulásban működtetjük. A rétsági Általános Iskola tagintézményében az 1-4. évfolyamos tolmácsi tanulók helyben tanulhatnak. A hivatali feladatokra három település – Borsosberény, Bánk, Tolmács – közös hivatalt hozott létre, melynek Borsosberény település lett a székhelye. A Tolmácsi Kirendeltségen a falu lakói a hét minden munkanapján intézhetik ügyeiket. A házi orvos a hét két napján, a gyermekorvos heti egy napon rendel a helyi

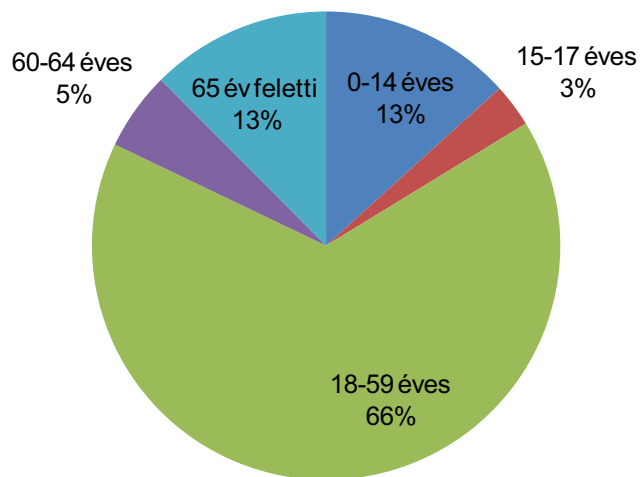
¹ Költségvetési koncepció, Bűnmegelőzési koncepció, Településrendezési terv

orvosi rendelőben, más napokon a betegeknek az orvosi ellátás igénybevételéhez Rétság településre kell utazniuk.

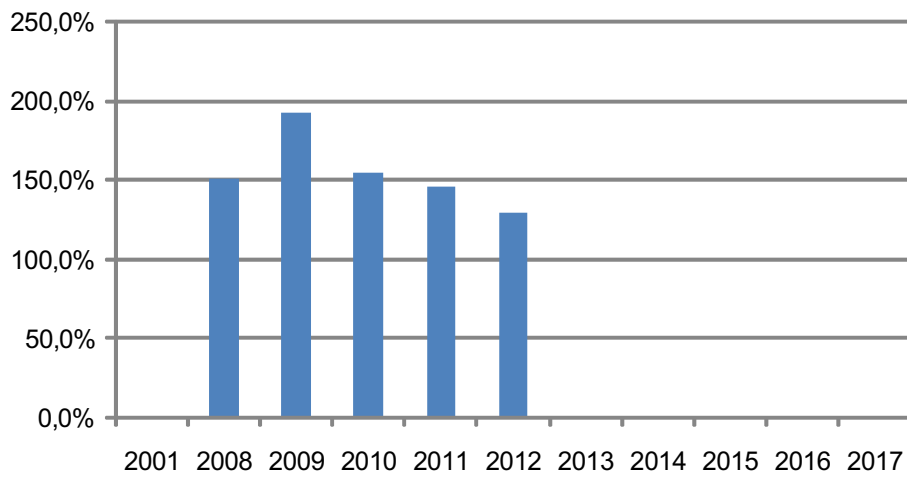
Tolmács településnek fontos feladata a szennyvízhálózat kiépítése. A beruházás tervezési szakasza már megvalósult, a kivitelezésre - a megfelelő pályázati lehetőség hiányában - az anyagi forrás még nem áll rendelkezésre.

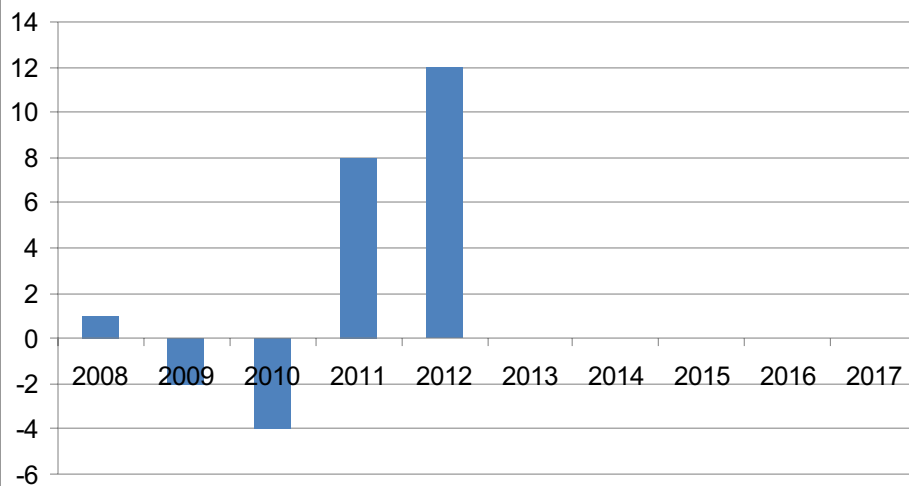
Állandó népesség - férfiak

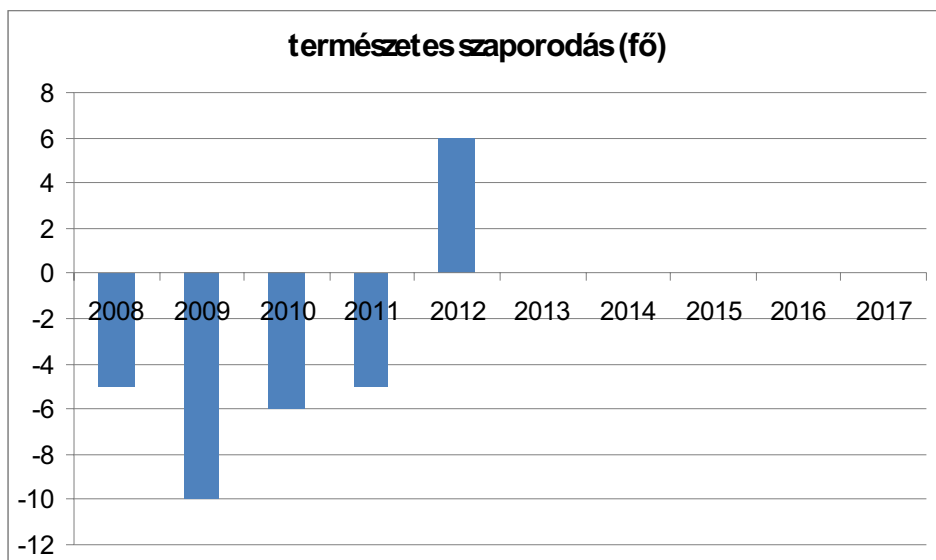

Öregedési index (%)

Belföldi vándorlások - egyenleg (fő)

A népszépi adatokból megállapítható, hogy Tolmács lakosság számának csökkenése megállt, sőt 2012. évben jelentős növekedést mutat. Ez a növekedés elsősorban a belföldi bevándorlásnak köszönhető. A természetes szaporodás, azaz az elhalálozások és a születések számának egyenlege csak 2012. évben mutat növekedést. A 2013. évi adatok azt mutatják, hogy a 2012. évi magas születések száma csak egy egyszeri alkalom volt, a halálozások száma ismételten jóval magasabb lesz, és magasan meghaladja majd a születések számát.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Tolmács Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tolmács település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Tolmács Község Önkormányzat alapvető célja, hogy olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzübeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU

és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2009-ben a Képviselő-testület elfogadta az 5/2009. (III.19.) pénzbeli és természetbeni, valamint a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület 21/2012. (XII.17.) az étkeztetési ellátás nyersanyagköltségeiről és térítési díjáról szóló önkormányzati rendelete szabályozza az óvodai ellátottak, az iskolai tanulók és a szociális étkezők által fizetendő térítési díjakat.

2009-ben a Képviselő-testület elfogadta a 6/2009. (III.19.) gyermekvédelem helyi szabályairól szóló önkormányzati rendeletét. A rendelet kimondja, hogy a gyermekek, illetve a fiatal felnőttek részére milyen pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosít az önkormányzat, és szabályozza azok folyósításának feltételeit.

A fiatalok letelepedési hajlandóságát szeretné növelni a Képviselő-testület azzal, hogy megalkotta a lakáshoz jutás anyagi támogatásáról szóló 14/2003. (XII.16.) számú rendeletét.

A Képviselő-testület 2/2003. (II.13.) a helyi építési szabályzatról és szabályozási tervről szóló önkormányzati rendeletét olyan szempontok szerint alkotta meg, hogy a falu fejlesztési lehetőségei mind a lakosok, mind a vállalkozások érdekeit szolgálják.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőséget érintő helyi stratégiai tervek, koncepciók Tolmácson:

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései alapján a polgármester minden évben benyújtja a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. A koncepció készítésekor önkormányzatunk kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a rászoruló célcsoportok támogatására pénzügyi forrást különítsen el. A képviselő-testület tartalékok képzésével a falu lakóinak érdekét szolgáló pályázatok önrészét kívánja biztosítani.

Köznevelés-fejlesztési terv –Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A terv a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményének figyelembevételével készül el.

Településrendezési terv Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatukat http://jogszabalykereso.mhk.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=29451.613358 - foot49 a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el. A Képviselő-testület 2/2003. (II.13.) a helyi építési szabályzatról és szabályozási tervről szóló önkormányzati rendeletét olyan szempontok szerint alkotta meg, hogy a falu fejlesztési lehetőségei mind a lakosok, mind a vállalkozások érdekeit szolgálják.

Bűnmegelőzési koncepció A képviselő-testület 2005. évben a 71/2005. (VI.06.) számú határozatával fogadta el a bűnmegelőzési koncepciót. A koncepció kiemelten foglalkozik a gyermek és ifjúságvédelemmel.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Önkormányzatunk társulás, illetve körzetesített formájában az alábbi feladatokat látja el:

- óvodai ellátás
- egészségügyi ellátás
- szociális és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások
- önkormányzati hivatal működtetése
- hulladékgazdálkodás
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- logopédiai ellátás

Az óvodát Bánk településsel együtt, közös intézményvezetővel társulásban működtetjük.

Az egészségügyi ellátást Rétság településsel körzetesített formában látjuk el. A házi orvos a hét két napján, a gyermekorvos heti egy napon rendel a helyi orvosi rendelőben, más napokon a betegeknek az orvosi ellátás igénybevételéhez Rétság településre kell utazniuk.

Településünkön a gyermekjóléti szolgálatot az önkormányzatok társulása alapján a nagyoroszi székhelyű Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el.

A hivatali feladatokra három település – Borsosberény, Bánk, Tolmács – közös hivatalt hozott létre, melynek Borsosberény település lett a székhelye. A Tolmácsi Kirendeltségen a falu lakói a hét minden munkanapján intézhetik ügyeiket.

A hulladékgazdálkodási feladatainknak a gödöllői székhelyű ÉKPN Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagjaként teszünk eleget.

Az önkormányzat illetékességi területén a házi segítségnyújtásról, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról megállapodás alapján jelenleg Rétság Kistérség Többcélú Társulás gondoskodik 2013. június 30.-ig.

A beszédhibás gyermekek logopédiai ellátásról szintén Rétság Kistérség Többcélú Társulás gondoskodik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk a különböző beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. A hiányzó adatoknál a 2001. és 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Településünkön a 2011.évi népszámlálás során a válaszadók közül senki sem vallotta magát romának.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Településünkön az aktív korúak ellátására jogosultak 92 %-a 2012. évben havi 22.800 Ft foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül, melyből nem tudják fedezni kiadásait. A rendszeres szociális segélyben részesülők juttatása 2012. évben átlagosan 25.650 Ft összeg volt. Sok a minimálbéren foglalkoztatott munkavállaló.

A 2011. évi népszámlálás során a lakosság lakáskörülményeinek kérdését is vizsgálták. A válaszok alapján került kimutatásra, hogy Tolmácson a lakásállomány 80%-a komfortos, 8%-a félkomfortos és 12%-a komfort nélküli, vagy egyéb szükség lakás.

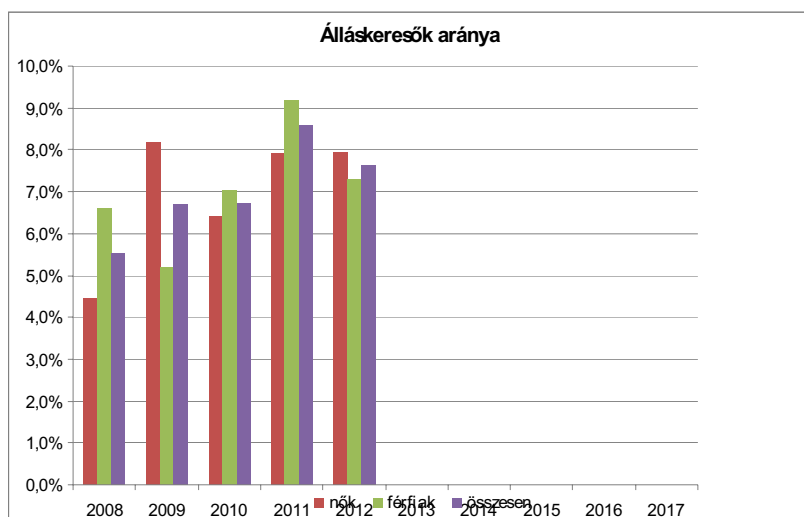
A vagyoni helyzetet a gépjármű állománnyal is lehet mérni. 2012. évben minden harmadik tolmácsi lakosra jut egy gépjármű. A 242 db gépjárműből viszont 168 db gépjármű életkora eléri vagy meghaladja a 10 évet.

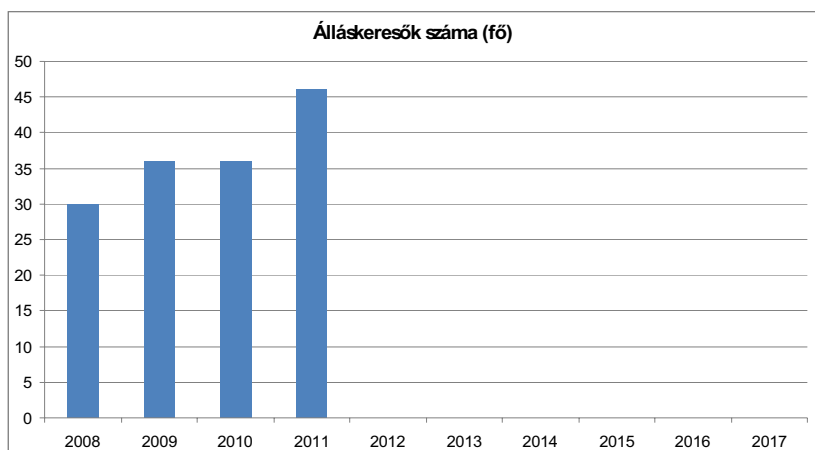
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

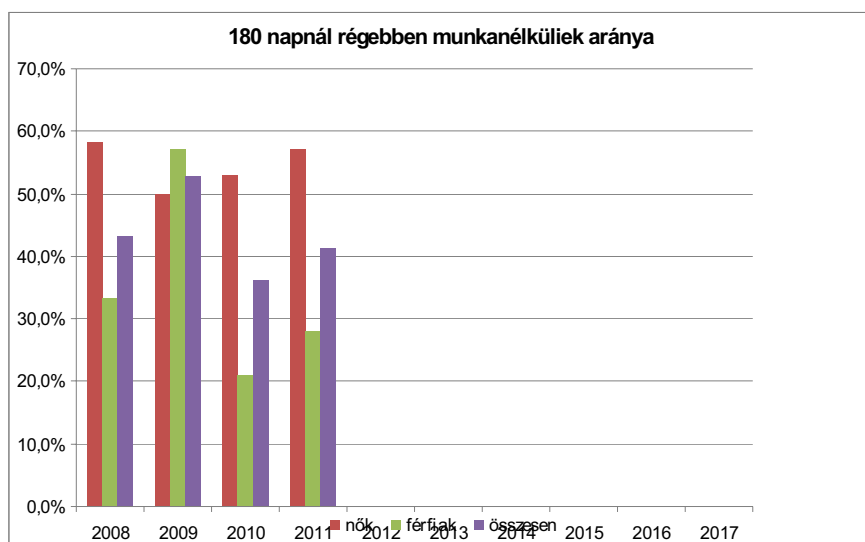
év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	269	273	542	12	4,5%	18	6,6%	30	5,5%
2009	269	269	538	22	8,2%	14	5,2%	36	6,7%
2010	266	270	536	17	6,4%	19	7,0%	36	6,7%
2011	265	272	537	21	7,9%	25	9,2%	46	8,6%
2012	264	274	538	21	8,0%	20	7,3%	41	7,6%

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	30	36	36	46
20 éves és fiatalabb	fő	2	1	2	1
	%	6,7%	2,8%	5,6%	2,2%
21-25 év	fő	4	5	7	6
	%	13,3%	13,9%	19,4%	13,0%
26-30 év	fő	3	1	4	6
	%	10,0%	2,8%	11,1%	13,0%
31-35 év	fő	2	5	5	2
	%	6,7%	13,9%	13,9%	4,3%
36-40 év	fő	3	3	5	7
	%	10,0%	8,3%	13,9%	15,2%
41-45 év	fő	9	4	5	5
	%	30,0%	11,1%	13,9%	10,9%
46-50 év	fő	2	5	4	7
	%	6,7%	13,9%	11,1%	15,2%
51-55 év	fő	5	9	3	10
	%	16,7%	25,0%	8,3%	21,7%
56-60 év	fő		3	1	2
	%	0,0%	8,3%	2,8%	4,3%
61 év felett	fő				
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	12	18	30	7	6	13	58,3%	33,3%	43,3%
2009	22	14	36	11	8	19	50,0%	57,1%	52,8%
2010	17	19	36	9	4	13	52,9%	21,1%	36,1%
2011	21	25	46	12	7	19	57,1%	28,0%	41,3%

A táblázatokból és diagramokból megállapíthatjuk, hogy 2011. évben volt a legtöbb álláskereső nyilvántartva. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma tartósan magas.

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	54	54	108	3	5,6%	0	0,0%	3	2,8%
2009	54	55	109	2	3,7%	1	1,8%	3	2,8%
2010	57	61	118	2	3,5%	1	1,6%	3	2,5%
2011	63	62	125	2	3,2%	1	1,6%	3	2,4%
2012	66	63	129	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma az elmúlt években nem változott.

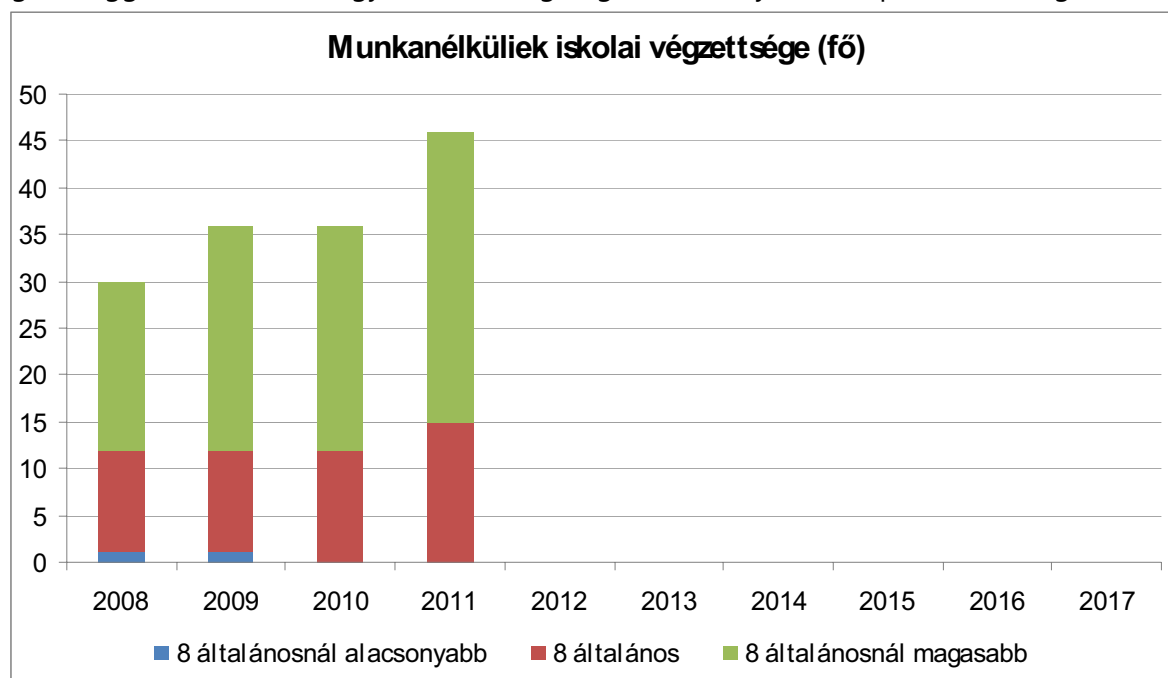
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		Nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	713	370	343	558	279	279	155	21,7%	91	24,6%	64	18,7%
2011	659	339	320	582	278	304	77	11,7%	61	18,0%	16	5,0%

A 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok összehasonlításából megállapítható, hogy 10 év alatt jelentősen javult a lakosság iskolázottsága. Az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők körében magasabb. Ez részben azzal magyarázható, hogy több a nő az idősebb korosztályban.

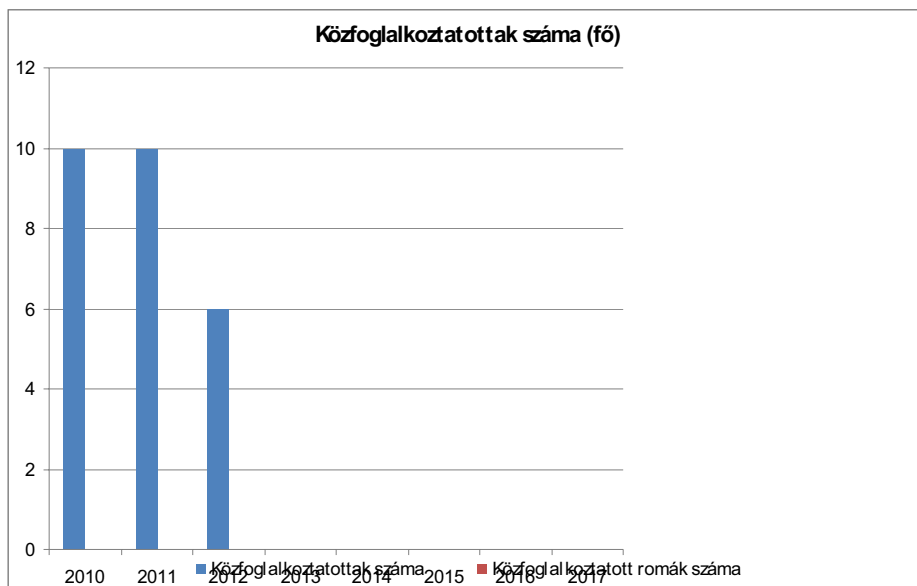
Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	30	1	3,3%	11	36,7%	18	60,0%
2009	36	1	2,8%	11	30,6%	24	66,7%
2010	36	0	0,0%	12	33,3%	24	66,7%
2011	46	0	0,0%	15	32,6%	31	67,4%

A táblázatból kitűnik, hogy a nyilvántartott álláskeresők több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Ugyanakkor a legmagasabb arányban a képzetebb réteg álláskereső.

c) közfoglalkoztatás

év	Közfoglalkoztatásban résztevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2010	10	2%
2011	10	2%
2012	6	1%

A közfoglalkoztatásban résztvevők száma alacsony, 2012. évben csökkent. Általában a tartós munkanélküliek vállalják el a felajánlott közmunkát, elsősorban azért, mert jogszabály írja elő, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás éves felülvizsgálatakor 30 nap munkaviszonyt (vagy egyéb munkát) kell igazolni a támogatás további folyósításához.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	befizetett iparűzési adó
2008	57	16828
2009	61	9563
2010	64	5924
2011	70	13018
2012	71	18645

A táblázatból kitűnik, hogy a településen nyilvántartott vállalkozások száma nő. A közelben lévő rétsági ipari park is sok tolmácsi lakosnak biztosít munkahelyet. Az iparűzési bevétel 2009. és 2010. csökkenésének oka, hogy a Képviselő-testület ezekben az években a vállalkozási kedvet az iparűzési adó mértékének drasztikus 2%-ról 0,9%-ra való csökkentésével akarta megnövelni. Sajnos a számításuk nem hozta meg a várva várt eredményt, hiszen a vállalkozások száma, illetve a munkahelyek száma számottevően nem emelkedett. Az adó mértéke mindezek figyelembevételével visszaállításra került az eredeti szintre.

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbussszal
Legközelebbi centrum	5 perc	8	10 perc
Megye-székhely	75 perc	0	120 perc
Főváros	60 perc	0	90 perc

Tolmácshoz legközelebb Rétság városa van. A két település közötti közlekedés viszonylag jónak mondható.

Viszont Salgótarján, mint megyeszékhely távolabb található, mint a fővárosunk. Csak rétsági átszállással lehet eljutni mindkét városba.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön helyben képzések, továbbképzések, foglalkoztatási programok nincsenek.

A rétsági Munkaügyi Központ közvetítése által - pontos számadataink nincsenek, de - több regisztrált munkanélküli is munkaerő-piaci képzési programban vesz részt. A képzések nagyobb része Rétságon történik, de a képzésben résztvevőknek gyakorlati oktatásra még távolabb lévő nagyobb városokba (pl: Vác, Balassagyarmat) kell utazniuk.

A Nemzeti Foglalkoztatási Hivatal a honlapján teszi közzé, hogy milyen képzési támogatások, pályázatok segítik az álláskereső munkaeerőpiacra jutását.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A térségben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal által - elsősorban őstermelőknek - indított képzési programok igen népszerűek. A képzés költségét pályázat útján finanszírozzák. Népszerűségét az is fokozza, hogy képzéseikre a munkaviszonyban állók is jelentkezhetnek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat csak egy saját fenntartású intézménnyel rendelkezik, az óvodával. A közfoglalkoztatott dolgozók az óvoda környezetének tisztántartásában vesznek részt.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia adatai szerint országos problémaként a foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

Ezeket a problémákat országos szinten, jogszabályokkal orvosolják, mint például a pályakezdők vagy az 55 év feletti munkavállalók után igénybe vehető járulék kedvezmények nyújtásával.

Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan. Különösen nagy a lemaradás – az idősek mellett – a munkanélküliek, a

hátrányos helyzetűek, a kistelepüléseken élők és alacsony végzettségűek körében, akiket szinte csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Álláskeresői járadék illeti meg azt az álláskeresőt, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	30	9	30,0%
2009	36	13	36,1%
2010	36	13	36,1%
2011	46	16	34,8%
2012	41	n.a.	#ÉRTÉK!

A munkanélküli segély 2013-ban három típusból épül fel.

Az első típus az, amelyet az álláskereső vehetnek igénybe, mégpedig azok, akik legalább 180 nap munkanélküli járadékra voltak jogosultak és a járadék folyósítási idejét kimerítették.

A második típusú járadék az olyan álláskeresőnek igényelhető, akik nem jogosultak munkanélküli járadékra és az álláskereső időszakot megelőző 4 év tekintetében legalább 200 munkaviszonyban eltöltött napot tudnak igazolni.

A harmadik fajta munkanélküli segély 2013-ban azoknak az álláskeresőnek járhat, akinek a segély igénylésének időpontjában legfeljebb öt év hiányzik a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez. A feltételben azonban szerepel, hogy minimum 140 napig részesült munkanélküli járadékban és rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, valamint a munkanélküli járadék folyósítási idejének kimerítését követő 3 éven belül betölti a rá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt.

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	542	3	0,6%
2009	538	4	0,7%
2010	536	7	1,3%
2011	537	6	1,1%
2012	538	1	0,2%

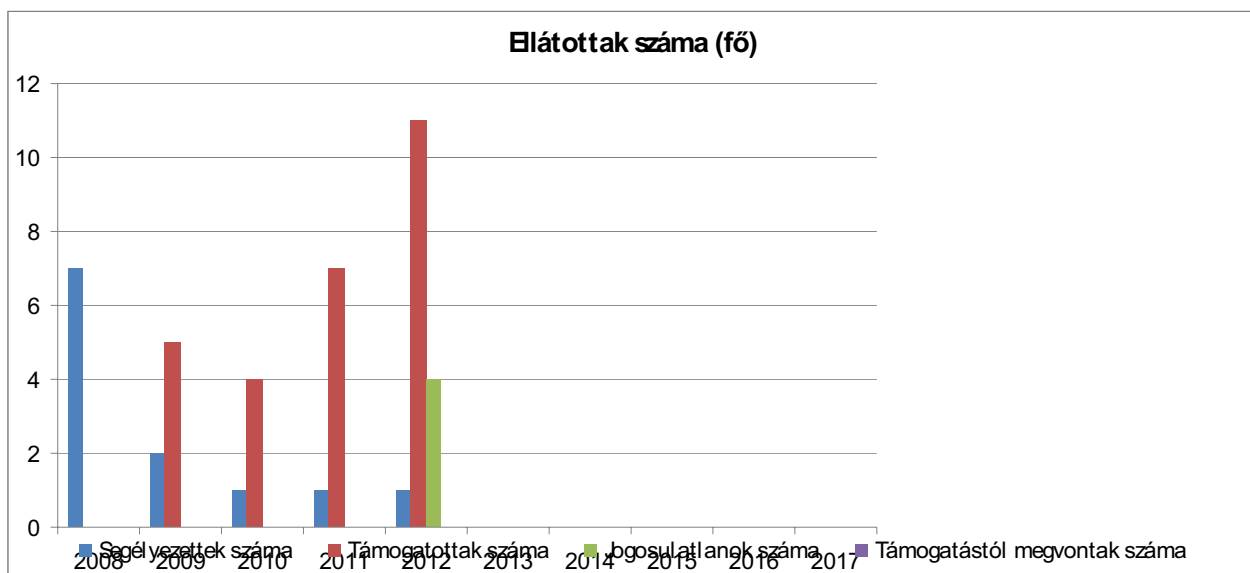
A táblázatból kitűnik, hogy a segélyezettek száma 2012. évben minimálisra csökkent. Ez sajnos nem a munkanélküliek számának csökkenését jelenti, hanem azt, hogy a segélyre való jogosultság feltételei szigorodtak.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosult személy részére 2012. évben a kérelem benyújtásának napjától vagy foglalkoztatást helyettesítő támogatás (továbbiakban: FHT), vagy rendszeres szociális segély (továbbiakban: RSZS) került megállapításra. Az ellátásra való jogosultságot a települési önkormányzat szociális rászorultság alapján állapítja meg, de az érintetteknek aktívan közreműködniük kell a munkakeresésben. Az FHT-ban részesülő személy elhelyezkedése érdekében továbbra is köteles álláskeresőként együttműködni a lakóhelye szerint illetékes munkaügyi központ kirendeltségével. Az FHT-ban részesülő köteles az iskolai végzettségétől és szakképzettségétől függetlenül a kirendeltség által felajánlott munkát – beleértve a közfoglalkoztatást is – elvállalni. Köteles továbbá a munkaügyi központ által felajánlott képzési lehetőséget, vagy munkaerő-piaci programban való részvételt elfogadni.

Az aktív korúak ellátására és az FHT-ra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A folyósítás egy éve alatt a juttatásra jogosult személynek legalább 30 munkanap munkaviszonyt – beleértve az egyszerűsített foglalkoztatást, közfoglalkoztatást, közérdekű önkéntes munka-tevékenységet – kell igazolni. Ez a jogosultsági feltétel abban az esetben is teljesül, ha az érintett 6 hónap időtartamot meghaladó munkaerő-piaci képzésben vesz részt.

Rendszeres szociális segélyben részesül, aki kora, vagy egészségi állapota miatt nem alkalmas munkavégzésre, vagy olyan 14. év alatti személy eltartásáról gondoskodik, akinek az elhelyezése napközbeni ellátást biztosító intézményben nem biztosított. A szociális segély összege változó, havi összege függ a család nagyságától, jövedelmétől.

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	7	1	0	0	0	0
2009	2	0	5	14	0	0
2010	1	0	4	11	0	0
2011	1	0	7	15	0	0
2012	1	0	11	27	4	0

A diagramból láthatjuk, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma 2011. évtől jelentősen megnövekedett.

Az átmeneti segílyt kérő személyek köre igen változó. A támogatottak leggyakrabban betegség, kórházi ápolás miatt, magas gyógyszerköltség, valamint közüzemi díj tartozásra, téli tüzelő beszerzésére hivatkozva nyújtják be kérelmüket. Előfordul, hogy 1-1 kérelmező egy évben több alkalommal is kér átmeneti segílyt.

Az 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján átmeneti segíly állapítható meg annak a személynek, aki létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe került, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, aki önmaga vagy családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások (mint pl. hosszantartó betegség, kórházi ápolás, elemi kár, baleset, vagy bűncselekmény sértetje, tüzelővásárlás, ruházat pótlása, magas gyógyszerköltség stb.) miatt anyagi segílysre szorul, és családjában az egy főre számított jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 %-át (2012. és 2013. évben 42.750 Ft-ot).

2012. évben a benyújtott átmeneti segíly iránti kérelmek száma: 21, ebből elutasított kérelem 7, támogatott kérelem 14.

Temetési segíly az eltemettető részére kerül kifizetésre. A jogosultság megállapítása a halotti anyakönyvi kivonat és a temetést igazoló számla benyújtásával történik. A temetési segíly jövedelemre való tekintet nélkül kerül megállapításra. Temetési segílyt 2012. évben összesen 6 fő vett igénybe. A segíly egyszeri támogatási összege 15.000 Ft.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

év	összes lakásállomány (db)
2008	337
2009	338
2010	340
2011	342

a) bérlakás-állomány

A lakásállomány 99%-a magánszemélyek tulajdonában van, bérlakás állomány nincs településünkön.

b) szociális lakhatás

Önkormányzatunk saját lakás-állománnyal nem rendelkezik, a szociális lakhatás nem biztosított.

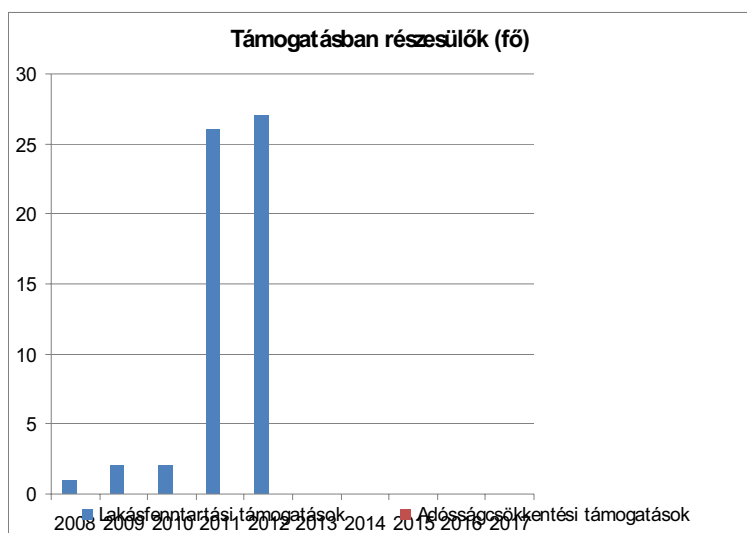
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Településünkön nem lakáscélú ingatlanok nem szolgálnak lakhatási célokat.

e) lakhatást segítő támogatások

A fiatalok letelepedési hajlandóságát szeretné növelni a Képviselő-testület azzal, hogy megalkotta a lakáshoz jutás anyagi támogatásáról szóló 14/2003. (XII.16.) számú rendeletét. A rendelet kamatmentes kölcsön formájában nyújt segítséget a fiatalok lakásépítéséhez vagy lakásvásárlásához. A kölcsön lakásbővítéshez is igényelhető. A támogatást kérelmezők száma évente átlagosan 2 család.

Lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250 %-át (71.250 Ft-ot), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona

A grafikonból megállapítható, hogy a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2011. évben – a kedvező jogszabályi változásoknak köszönhetően – drasztikusan emelkedett. Adósságcsökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra. Ennek oka, hogy a

rászorultak nem tudnak erről a támogatási formáról, illetve vannak akik a támogatás feltételeit nem tudják vagy nem akarják vállalni.

f) eladósodottság

A devizahitelek többsége az utóbbi években kilátástalan helyzetbe került, jövedelmükből képtelenek fizetni a megemelkedett törlesztő részleteket. Ennek következtében már településünkön is találkozhatunk évi 2-3 ingatlan árverési hirdetéssel.

A jövedelmi és vagyoni helyzet egyik mércéje a lakosság adósság állománya is. A közműhátralékosok számáról nincsenek adataink, de a helyi adók vonatkozásában igen. Településünkön a magánszemélyek kommunális adója került bevezetésre, melynek 2012. évben évi 5.000 Ft volt az adó mértéke. Egyedül élő adózónak évi 4.000 Ft-ot kellett befizetnie. A kivetett adó 94 %-a került befizetésre. A gépjárműadónál ez az arány 91 %-os. Az adóalanyok számának viszonylatában kimutatva 353 fő kommunális adóalanyból 66 fő, illetve 211 fő gépjárműadó alanyból 61 fő rendelkezik adó hátrálékkal.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Tolmács településen mindösszesen 4 db ingatlan található külterületen, melyek a belterületi ingatlanoktól 100-150 méter körüli távolságra vannak. Az ingatlanokból 3 jelenleg használaton kívüli, lakatlan, de a használatban lévő ingatlanban is csak 1 fő külterületi lakos él.

A legközelebbi szomszédos település Rétság város. A 3 km-re lévő település akár gyalog vagy kerékpárral is megközelíthető. A buszközlekedés viszonylag jónak mondható, de a közlekedés költségei az elmúlt évben nagymértékben növekedtek. Az 5 km-es busz menetjegy megszűnt, már csak a 10 km-re szóló jeggyel lehet utazni. A vonat közlekedés 2007. évben szűnt meg.

Tolmács település kiépített áram- és víz- és gázvezeték hálózattal rendelkezik, de a szennyvízhálózat kiépítése még fontos hátralévő megoldandó feladat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Telepek, szegregátumok nem tartoznak településünkhöz.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Telepen vagy szegregátumban élő lakost nem tartunk nyilván.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

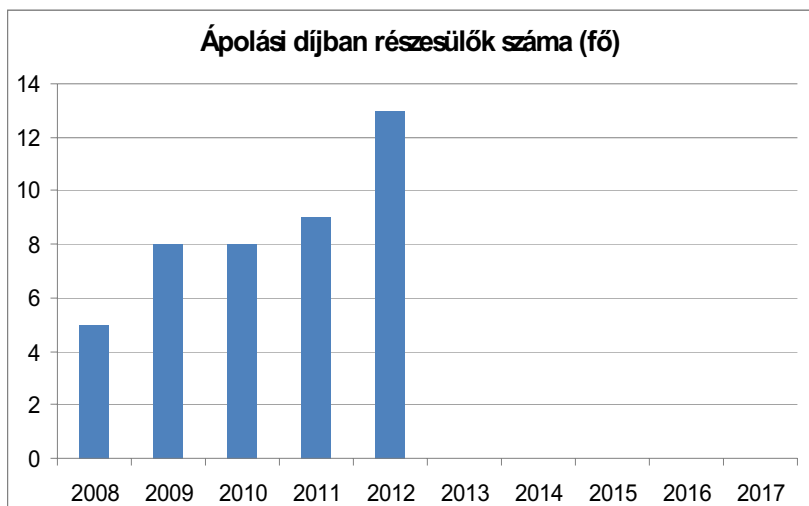
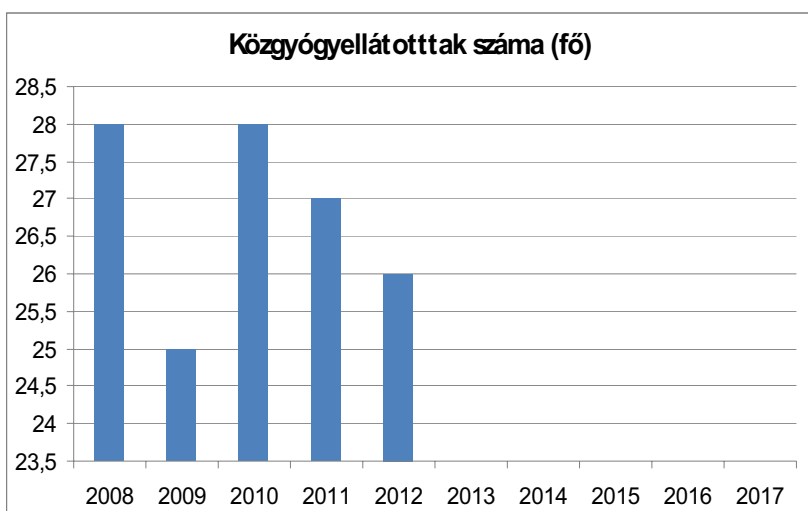
Szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek településünkön.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A házi orvosi és a gyermekorvosi feladatok körzetesített formában rétsági székhellyel működő 1-1 orvos látja el. A településen van helyben a betegek ellátására alkalmas akadálymentesített orvosi rendelő. A házi orvos a hét két napján, a gyermekorvos heti egy napon rendel itt, más napokon a betegeknek az orvosi ellátás igénybevételéhez Rétság településre kell utazniuk.

Járóbeteg szakellátásra szintén Rétság városban van csak lehetőség. Fogorvos és gyógyszerár is csak a szomszédos Rétság városban található.

A grafikonokból megállapítható, hogy településünkön a közgyógyellátottak száma csökken, viszont az ápolási díjban részesítettek száma 2012. évben emelkedett. Ennek oka szintén a munkanélküliségre vezethető vissza.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés Rétság város Járóbeteg Szakellátó Központjában van lehetőség.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáféréshez is elsősorban Rétság város Járóbeteg Szakellátó Központjában van lehetőség. Fekvő beteg esetén orvosi javaslatra házi ellátásra is van lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Tolmács Község Képviselő-testületének rendeletünk alapján szociális étkezésben kell részesíteni azokat a szociálisan rászorultakat, akik önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel legalább napi egyszeri meleg étkezésről nem képesek gondoskodni. 2012. évben átlagosan 19 fő vette igénybe a szociális étkeztetést.

Az önkormányzat által szervezett közétkeztetés megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön 2000. évben került átadásra az új Faluház, melyhez tartozik egy sportcsarnok is. A falu lakói számos sportolási lehetőség közül választhatnak. Egy Képviselő-testületi döntés alapján mindezt ingyen, bérleti díj fizetése nélkül tehetik meg. A falu központjában található futball pálya és strandröppálya is bárki számára használható.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat illetékességi területén a házi segítségnyújtásról, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról megállapodás alapján jelenleg Rétság Kistérség Többcélú Társulás gondoskodik 2013. június 30.-ig.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- a) az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- b) önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoporthoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével történik.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) községi élet színterei, fórumai

A település Községi háza az IKSZT (jelentése: Integrált Községi Szolgáltató Tér) program megpályázásával valósult meg. Ennek a programnak a célja az volt, hogy többnyire kihasználatlan épületeket felújítsanak és műszakilag korszerűsítsék őket ez által a vidéki lakosság számára is elérhetővé téve többek közt az internetezést, és a hatékonyabb információáramlást.

Tolmács község központjában, a főtéren üresen álló, korábban Polgármesteri Hivatalként üzemelő épület lett teljesen átalakítva és bebútorozva. Azért is volt szükségünk ezen pályázat megnyerésére, mert most már több mint egy éve, hogy községi házunk szolgálja a község építés/ fejlesztés céljait, helyet ad kulturális programjainknak, modern eszközöket ad az információk juttatásához stb.

b) községi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen számottevő etnikai kisebbség nincs, a községi együttélés jó, konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Helyi közösség adományozással és önkéntes munkával is segíti a település rászorulóit. Fő szervezői a Katolikus Egyház és az önkormányzat. Az Egyház Caritas Szervezete minden évben élelmiszergyűjtést szervez a rászoruló családoknak. Az önkormányzat pályázatok útján jutott évi több alkalommal is tartós élelmiszerekhez. A falu köztisztasági napján a település lakói szemetet gyűjtenek, virágot ültetnek, így szépítik meg környezetüket.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tolmács településen kisebbségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

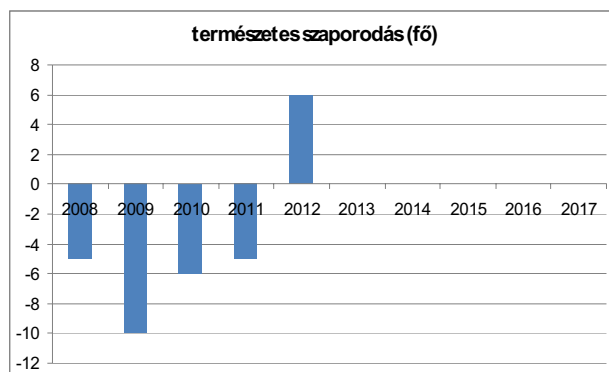
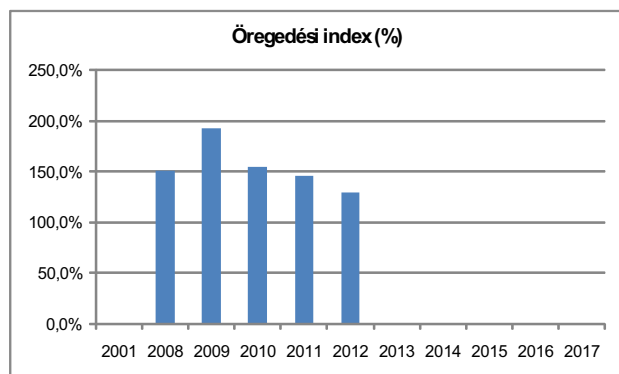
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma 2011. évtől jelentősen megnövekedett.	Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel, álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán, tájékoztatás felnőttképzési lehetőségekről.
A nyilvántartott álláskereső több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Alacsony a részvétel a közfoglalkoztatásban.	1.Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről, közmunkaprogramról. 2.Közmunkaprogram folytatása, bevonásuk a közmunkaprogramba.
A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedett, az adósságcsökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra.	1.Az érintettek bevonása az adósságrendezési szolgáltatásba a családsegítő segítségével. 2.Igényfelmérés szociális bérlakásra vonatkozóan. 3.Pályázat szociális bérlakásra.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

év	Lakosság száma	0-18 év közötti korosztály száma	Megoszlás %-a
2008	760	133	18%
2009	751	132	18%
2010	740	122	16%
2011	743	119	16%
2012	761	127	17%

A táblázatból és a grafikonokból megállapíthatjuk, hogy a 18 alattiak száma a lakosok számához képest csak csekély mértékben csökken. Az öregedési indexünk évről évre javul, de az idősek száma még mindig jóval meghaladja a fiatalok számát. A természetes szaporodás is kedvező tendenciát mutat, 2012. évben a születések száma már meghaladta a halálozások számát.

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma
2008	18	0
2009	17	0
2010	20	0
2011	20	0
2012	31	0

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	0
Óvodai férőhelyek száma	25
Óvodai csoportok száma	1
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00-16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	1 hónap

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma
2008	23	1	25	1

2009	21	1	25	1
2010	18	1	25	1
2011	19	1	25	1
2012	20	1	25	1

Önkormányzatunk bölcsődét nem tart fenn, a gyermekek napközbeni ellátását az óvoda működtetésével biztosítja. Az óvoda 25 férőhellyel rendelkezik. Kihasznáaltsága jónak mondható, hiszen 2012. évben a statisztikai adatok szerint átlagosan 21 beíratott óvodás gyermek volt. Két óvodapedagógus és egy dajka foglalkozik a gyerekekkel. Más településről bejáró gyermekek nincsenek.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. Településünkön ellátott főbb önkormányzati feladatok:

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

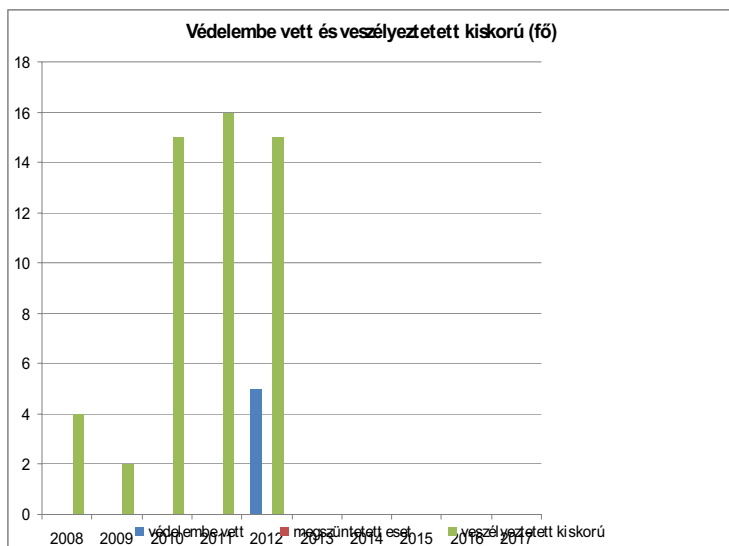
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása.

Településünkön a gyermekjóléti szolgálatot az önkormányzatok társulása alapján a Nagyoroszi székhelyű Nyugat-Nógrád Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat látja el. Az alábbi adatokat a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat éves beszámolójából gyűjtöttük.

Település: TOLMÁCS		2012. év
Lakos összesen: 761 fő		0-18 éves: 127 fő
	Gyermek	Család
2012-ben nyilvántartott	22	10
Ebből		
Alapellátott	12	5
Védelembevett	5	1
Szakellátott		
Utógondozott		
Nyilvántartott egyszeri eset	5	4
2012.évben megszűnt	7	5
2012.12.31-én nyilvántartott	15	5

2012. évben a gyermekjóléti szolgálat nyilvántartásába kerülés okai:

Jelzőrendszeri jelzések alapján (védőnő középiskola) szülő, család életvitele miatt. Ezeknél, a családoknál, indokolt a gondozás valamilyen formája.

Iskolai jelzés alapján egy család került gondozásba. Fő probléma elsősorban az iskolai igazolatlan mulasztás volt. Egy esetben anyaotthoni írásos jelzés alapján kerültek nyilvántartásba gyermekek.

Alapellátás keretében gondozottak fő problémái:

- munkanélküliség, rossz anyagi helyzet
- a szülők életvitele, illetve lakhatási körülmények
- gyermeknevelési nehézségek

Az alapellátás keretében történő gondozás javarészt azokat a gyermeket érintette, akik már az előző években is szerepeltek gondozásban a gyermekjóléti szolgálatnál. A gyermekek nagy része a rossz szociális helyzet miatt van gondozásban. Ezen családok gyermekei fokozott figyelmet igényelnek, a veszélyeztetettség (élelmezés, ruházat, fűtés, lelki, értelmi és érzelmi elhanyagolás) megelőzése, megakadályozása érdekében. Ezekben a családokban több kiskorú gyermek él. Főként ezekre a családokra jellemző, hogy a szülő otthon van, és a gyermekek kevés odafigyelést kapnak, illetve a lakókörnyezetük is igencsak gondozatlan.

A védelembe vett gyermekek családban a fő probléma a szülőkkel van, nem a gyermekekkel. A védelembe vétel kapcsán a szülők számára magatartási szabályok kerültek előírásra, így bízva abban, hogy a gyermekek családban történő nevelkedése elősegíthető és megőrizhető.

Az iskoláztatási támogatás megvonására nem volt példa 2012-ben, mert 50 órás igazolatlan hiányzása egy gyermeknek sem gyűlt össze.

2012-ben gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezésére, vagy átmeneti nevelésbe vételére nem került sor.

Gyámhivatali határozat alapján négy kiskorú gyermek számára került utógondozó kijelölésre, egy év időtartamra, akinek feladata a kiskorúak életének figyelemmel kísérése, családban történő nevelkedésének elősegítése.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, évente két alkalommal egyszeri külön támogatásnak (2012.-2013. években 5.800 Ft/gyerek/alkalom), valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére. A jogosultságot egy éves időtartamra kell megállapítani. A támogatást 2012. októberétől jogszabály alapján Erzsébet utalvány formájában kell nyújtani.

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma
2008	6	1
2009	17	2
2010	26	3
2011	29	2
2012	25	1

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban, illetve rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesített gyermeket nem tartunk nyilván. A szülők egyéni kérelmek alapján, a rászorultság figyelembevételével gyermekük beiskolázásához átmeneti segélyben részesültek.

A Képviselő-testület minden évben támogatja az 5-8. évfolyamon tanuló diákok bérletvásárlását. Óvodáztatási támogatási kérelem a támogatás bevezetése óta nem érkezett önkormányzatunkhoz. Szociális tűzifa vásárlására 2012. évben pályáztunk először. A kérelmezők közül a rászoruló nagycsaládosokat részesítettük támogatásban.

Önkormányzatunk általános iskolát sem tart fenn. Az 1-4. évfolyamos általános iskolánk 2008. szeptemberében vált Rétság Város Általános Iskolájának tagiskolájává. Ez okból az ingyenes tankönyv támogatásban részesítettek számáról nincs pontos információnk, de az alábbi táblázatból következtethetünk rá.

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített 7-14 éves gyermekek száma
2009	17	13
2010	26	13
2011	29	13

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekétkeztetés megszervezéséről az önkormányzat 2011. április 1. napjától tálaló konyha fenntartásával gondoskodik. 2012. január 1. napjától a képviselő-testület 17/2011. (XII.22.) számú rendelete, illetve 2013. február 1. napjától a képviselő-testület 21/2012. (XII.17.) számú rendelete határozta meg a gyermekétkeztetésben részesülők térítési díjait.

2012. és a 2013. évi nem kedvezményes térítési díjak összehasonlítása

	2012.01.01-től Fizetendő térítési díj (áfával Ft- ban)	2013.02.01-től Fizetendő térítési díj (áfával Ft-ban)	Emelkedés
Óvoda	417	508	21,8%
Napközi	573	636	11,0%
Menza	321	378	17,8%

A táblázatból kitűnik, hogy a térítési díjak jelentős mértékben emelkedtek. A rászorult családok viszont rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak és ez alapján a fizetendő térítési díj után 50 vagy 100 % kedvezményben részesülnek.

100 %-os normatív térítési díj kedvezményben részesül, azaz 2012.-2013. évben nem kellett térítési díjat fizetni az óvodás, illetve az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után.

Ez az ingyenes étkezés került biztosításra 2012. évben átlagosan 4 fő óvodás és 8 fő napközis tanuló gyermek részére. 2012.-2013. évben 50 %-os kedvezményre jogosultak:

-azok a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, akik 8. évfolyam fölötti nappali rendszerű iskolai tanulmányokat folytatnak

-a három- vagy többgyermekes családok gyermekei

-a tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermekek.

Erre a kedvezményre 2012. évben átlagosan 2 fő óvodás és 4 fő iskolás gyermek volt jogosult.

A 100 %-os, illetve az 50 %-os normatív étkezési térítési-díj kedvezményben részesülők gyermekétkeztetéséhez az állam támogatást nyújt. Az óvodás étkezőkre 2012. évben 476 eFt támogatásban részesült az önkormányzat.

Az iskolások normatív kedvezményét a múlt évben Rétság Önkormányzata vehette igénybe, mely az intézményfenntartói társulási szerződés megkötésénél figyelembe vételre került. Az ingyenes és a kedvezményes étkezés miatt az önkormányzat által támogatott térítési díj az óvodában összesen 405 eFt-ot tett ki.

Az intézményvezető által évente készített felmérések szerint a gyermekek nyári étkeztetésére a szülők nem tartanak igényt. Amennyiben kérelmeznék a nyári étkeztetést - igénybevételének szigorú feltételei miatt - megoldása nehézségekbe ütközne.

Az ételmezési nyilvántartás kimutatása szerint:

2012. év	Nem kedvezményes étkezők		Kedvezményes étkezők (50 %-os)		Térítési díj mentes étkezők		Összesen	
	átlag fő	megoszlás %-a	átlag fő	megoszlás %-a	átlag fő	megoszlás %-a	átlag fő	megoszlás %-a
Óvoda	6	44	2	39	4	41	12	42
Napközi	7	46	4	61	8	59	19	53
Menza	2	10	-	-	-	-	2	5
Összesen :	15	100	6	100	12	100	33	100

év	Óvodába beíratottak száma	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda
2008	16	3
2009	21	6
2010	20	6
2011	21	5
2012	21	4

A képviselő-testület 2005. évben a 71/2005. (VI.06.) számú határozatával fogadta el a bűnmegelőzési koncepciót. A koncepció kiemelten foglalkozik a gyermek és ifjúságvédelemmel. A korlátozott szórakozási lehetőségek miatt sok fiatal „kényszerül” az utcákra, a helyi kocsmákba. A fiatalok alkoholfogyasztása sajnos problémaként jelentkezik. A hétvégi szórakozásaikat gyakran kíséri alkoholfogyasztás, amit gyakran önmagukra és embertársaikra egyaránt veszélyes autózással, randalírozással fejeznek be.

Pozitívként állapítható meg, hogy a községben a kábítószer használata eddig nem vált elterjedtté. A fiatalok bűnözés növekedése betudható annak is, hogy a fiatalokat is egyre jobban sújtja a munkanélküliség, a kilátástalanság és csábítja őket a szemük elé táruló gazdagság, amelyet nem engedhetnek meg maguknak.

A koncepció rámutat arra, hogy a bűnmegelőzést már az általános iskolában el kell kezdeni, még hozzá szakemberek segítségével, akik előadásukban felhívják a gyermekek figyelmét a kábítószer és az alkohol veszélyeire. Önkormányzatunk a fiatalok védelme és a közösségi életük kulturált megszervezése érdekében a Községi Ház fenntartásával, és az általuk önállóan megszervezett sportversenyekhez, rendezvényekhez szükséges anyagi hozzájárulással igyekszik támogatni a tolmácsi fiatalokat, ezzel elősegítve a bűnmegelőzést is.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön nem magyar állampolgárságú gyermekek nincsenek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül

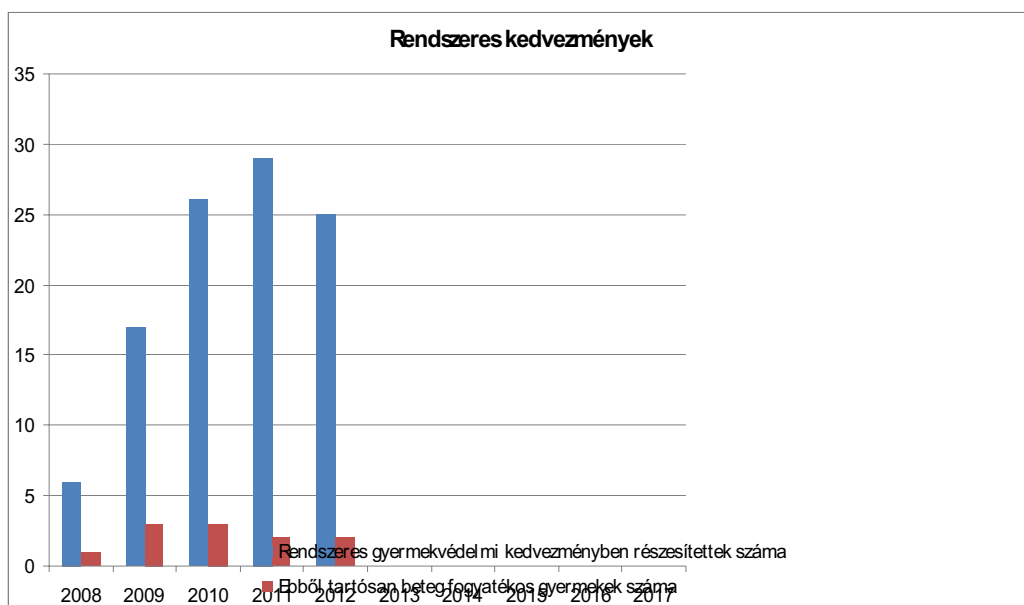
halmozottan hátrányos helyzetű: az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jogszabályok szerint a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló között az egyedüli különbség nem a család szociális helyzete – amely azonos mindkét célcsoportnál-, hanem a szülők iskolai végzettségében mutatkozó különbség. A rossz szociális helyzetnek különböző okai lehetnek, melyben egyik – nagyon fontos és jelentős- ok a szülők alacsony iskolai végzettsége.

A településünkön fenntartott óvodában halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nem tartunk nyilván.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Óvodánkban egy középsúlyos értelmi fogyatékos sajátos nevelési gyermekkel foglalkoznak.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a Rétság városával körzetesített formában működő védőnői hálózaton keresztül, részben az intézményhálózaton keresztül.

A Gyermejjóléti Szolgáltatón keresztül pszichológusi segítség egész évben rendelkezésre áll, 2012. évben gyermek nem vette igénybe a szolgáltatást.

A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvosi feladatok körzetesített formában rétsági székhellyel működő 1 gyermekorvos látja el. A településen van helyben a betegek ellátására alkalmas akadálymentesített orvosi rendelő. A gyermekorvos heti egy napon rendel itt, más napokon a betegeknek az orvosi ellátás igénybevételéhez Rétság településre kell utazniuk. Az egészséges, szűrővizsgálatra érkező gyermekek részére külön váróterem áll rendelkezésre, hogy ne fertőzódjenek meg a beteg gyermekek körében.

Járóbeteg szakellátásra Rétság városban van csak lehetőség. Fogorvos és gyógyszerár is csak a szomszédos Rétság városban található.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodánkban egy sajátos nevelési gyermeket tartunk nyilván, aki a többi társával közös csoportban van. Vele külön egy fejlesztő pedagógus is foglalkozik, aki más településről heti rendszerességgel jön hozzá.

Szükség esetén logopédus segítségével tudják óvodapedagógusaink a gyermekek beszédhibáit javítani. Ezt az ellátást kistérségi társulás útján tudjuk a gyermekek részére biztosítani.

A három év alatti gyermekek speciális ellátási igényeit a Rétsági Járóbeteg Szakellátó Központban tudják ellátni.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások biztosítják. Településünkön igénybe vehető főbb ellátások:

- Pénzübeli és természetbeni ellátások:

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,

b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

a) a gyermekjóléti szolgáltatás,

b) a gyermekek napközbeni ellátása.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét szolgálják a

- pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 6/2009. (III. 19.) számú rendelet tartalmazza.

- gyermekjóléti alapellátások: a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma a gyermekek száma szerint

Év	Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	Összesen
		gyermekes családok száma				
2009	Családok száma	3	8		1	12
2010	Családok száma	7	6	2	1	16
2011	Családok száma	5	3	3	2	13
2012	Családok száma	5	3	3	1	12

Viszonylag állandó szinten mozog a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok száma. 2011-ben mintegy 13 család volt, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 130%-a, illetve 140%-a (egyedülálló szülő, vagy fogyatékos, beteg gyermek esetén) alatt volt. 2012. évben 12 család részesült támogatásban gyermekeik után.

Óvodáztatási támogatási kérelem a támogatás bevezetése óta nem érkezett önkormányzatunkhoz.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A veszélyeztetettségre vonatkozó összes jelzések száma 2012. évben 11. Ebből 8 jelzés középiskolából érkezett, melyek az igazolatlan hiányzásokról szólnak.

A jelzőrendszertől érkezett jelzések száma 2012. évben a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat beszámolójának adatai alapján:

Küldő		Jelzések száma
Egészségügyi szolgáltatók:	- Háziorvos	
	- Védőnő	1
	- Kórház	

<i>Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (családsegítő szolg.)</i>		
<i>Közükatási intézmények:</i>	- Óvoda	
	- Általános Iskola	
	- Középiskola	8
	- Nevelési Tanácsadó	
<i>Rendőrség</i>		1
<i>Társadalmi szervezetek egyházak, alapítványok</i>		1
<i>Összesen</i>		11

Összességében elmondható, hogy Tolmács településen a gyermekeknek a családi környezetben történő ellátása jónak mondható, az elmúlt években súlyos veszélyeztetettség nem állt fenn. A felmerülő problémákat a gyermekjóléti szolgálat családgondozója kezelni tudta. A településen élő gyermekek helyzete megfelelő.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Településünk 20 km-es körzetében egy anyaotthon található Balassagyarmaton. Családok átmeneti otthona a megye-székhelyen, Salgótarjánban van. Gyermekeotthon a 12 km-re lévő Szátok településen van.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Településünkön 2000. évben került átadásra az új akadálymentesített Faluház, melyhez tartozik egy sportcsarnok is. A gyermekek számos sportolási lehetőség közül választhatnak (futball, kézilabda, kosárlabda, asztalitenisz). Egy Képviselő-testületi döntés alapján mindezt ingyen, bérleti díj fizetése nélkül tehetik meg. A falu központjában található szabadtéri füves futball pálya és a strandröppálya is bárki számára használható.

A 2011. évben nyílt Közösségi Házban a gyermekek ingyen használhatják a számítógépeket, internetezhetnek. Filmvetítések és egyéb szabadidős programok várják őket.

A Faluházban lévő könyvtár egész évben nyitva tart heti két alkalommal. Mozgókönyvtári szolgáltató hely, így a könyvállomány egy évben többször is megújul, új könyveket kapunk a Megyei Könyvtár jóvoltából.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

2012. év	Kedvezményes étkezők (50 %-os)	Térítési díj mentes étkezők	Összesen
	átlag fő	átlag fő	átlag fő
Óvoda	2	4	12
Napközi	4	8	19
Menza	-	-	2
Összesen:	6	12	33

A gyermekek nyári étkeztetésére a szülők nem tartanak igényt. Amennyiben kérelmeznék a nyári étkeztetést - igénybevételének szigorú feltételei miatt - megoldása nehézségeket jelentene önkormányzatunk számára.

Önkormányzatunk általános iskolát sem tart fenn. Az 1-4. évfolyamos általános iskolánk 2008. szeptemberében vált Rétság Város Általános Iskolájának tagiskolájává. Ez okból az ingyenes tankönyvtámogatásban részesítettek számáról nincs pontos információnk, de az alábbi táblázatból következtethetünk rá.

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített 7-14 éves gyermekek száma
2009	17	13
2010	26	13
2011	29	13
2012	25	12

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A gyermekek hátrányos megkülönböztetése, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése nem jellemző településünkre.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A rászoruló gyermekek pályázati úton több alkalommal is élelmiszer csomagokban részesültek. A Gyermekétkeztetési Alapítvány számukra évről évre a Vidámparkban gyermeknap programokat szervez, ahova boldogan mennek el.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; e csoporton belül

halmozottan hátrányos helyzetű: az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jogszabályok szerint a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló között az egyedüli különbség nem a család szociális helyzete – amely azonos mindkét célcsoportnál-, hanem a szülők iskolai végzettségében mutatkozó különbség. A rossz szociális helyzetnek különböző okai lehetnek, melyben egyik – nagyon fontos és jelentős- ok a szülők alacsony iskolai végzettsége.

A településünkön fenntartott óvodában halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nem tartunk nyilván.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Óvodánkban egy középsúlyos értelmi fogyatékos sajátos nevelési gyermekkel foglalkoznak.

Az iskolába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulók számáról nem rendelkezünk adatokkal, mivel 2008. szeptemberétől a tolmácsi 1-4. évfolyamos alsó tagozatos általános iskola is a rétsági Általános Iskola tagintézménye lett. A tolmácsi tanulók közül többen a katolikus egyház fenntartása alatt álló borsosberényi általános iskolában tanulnak.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Szükség esetén logopédus segítségével tudják óvodapedagógusaink a gyermekek beszédhibáit javítani. Ezt az ellátást kistérségi társulás útján tudjuk a gyermekek részére biztosítani.

Óvodánkban a sajátos nevelési gyermek a többi társával közös csoportban van, de vele külön egy fejlesztő pedagógus is foglalkozik, aki más településről heti rendszerességgel jön hozzá.

Iskolapszichológus a Nyugat-Nógrád Megyei Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálaton keresztül térségi szinten megoldott.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az elmúlt években nem tapasztaltunk hátrányos megkülönböztetést és jogellenes elkülönítést az oktatás területén.

Ez évben egy bejelentés érkezett, mely szerint a Rétsági Általános Iskola igazgatója egy középsúlyos Down-kóros gyermek tolmácsi tagiskolába való beiratkozási kérelmét elutasította. A szülők az elutasító határozatot megfellebbezték. Az ügy jelenleg is folyamatban van.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Településünkön csak egy óvoda és egy alsó tagozatos általános iskolai tagintézmény van, így nem beszélhetünk az intézmények közötti eltérésekről.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pozitív diszkrimináció különböző támogatási formákban jelennek meg. A Bursa Hungarica pályázati ösztöndíj a felsőoktatásban tanuló, szociálisan rászorulóknak részére nyújtott támogatás. Az Arany János Tehetséggondozó programban részt kívánó hátrányos helyzetű gyermekeket önkormányzatunk minden esetben támogatja.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A veszélyeztetett gyermekek száma megemelkedett. A nyári szünet idejére a gyermekek felügyelete gondot okozhat a szülőknek.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése a Községi Ház bevonásával.
Óvodáztatási támogatási kérelem a támogatás bevezetése óta nem érkezett önkormányzatunkhoz. A településünkön fenntartott óvodában halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nem tartunk nyilván.	Szülők tájékoztatása az óvodáztatási támogatás, HHH-vé nyilvánítás feltételeiről, a kedvezményekkel járó támogatásokról.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A település összlakosság számának 52 %-a nő (392 fő), melyből

- a fiatakorú 18 év alatti nők száma 59 fő,
- a női lakosok több mint fele 18-59 éves tehát aktív korú (225 fő),
- az időskorú 60 év feletti nők száma 108 fő.

A 2012. évi demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából megállapítható, hogy az időskorú nők száma jóval magasabb, mint a fiatakorúaké.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

év	3 év alatti gyermekek száma a településen
2008	18
2009	17
2010	20
2011	20
2012	31

A 3 év alatti gyermekekkel - 1-2 kivétellel - a hagyományoknak megfelelően az édesanya marad otthon.

év	Ápolási díjra jogosultak száma	Ápolási díjra jogosult nők száma	Ápolási díjra jogosult nők aránya	Ápolási díjra jogosult férfiak száma	Ápolási díjra jogosult férfiak aránya
2009	8	6	75%	2	25%
2010	8	6	75%	2	25%
2011	9	7	78%	2	22%
2012	13	10	77%	3	23%

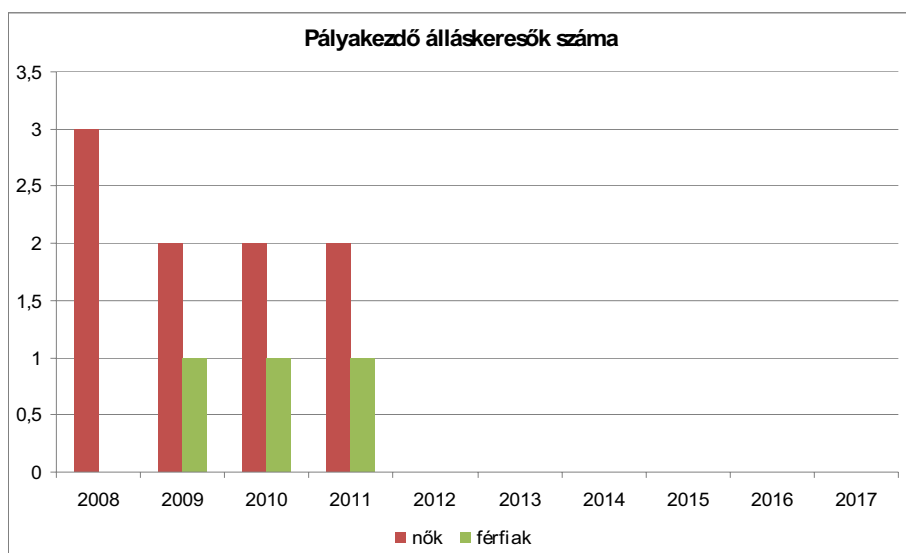
Településünkön a nők nagyobb szerepet vállalnak a rászoruló hozzátartozóik ellátására, gondozására.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma a gyermekek száma szerint alábbi táblázatunkból láthatjuk, hogy a rendszeres gyermekvédelmi támogatásra szoruló egyedülállók között a gyermekét egyedül nevelő nők vannak többségben. 2010. évben kiemelkedően magas 7 fő egyedülálló anya nevelte nehéz körülmények között gyermekét.

Év	Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	Összesen
		gyermekes családok száma				
2009	Családok száma	3	8		1	12
	Ebből egyedülállók száma	1	1			2
	Ebből egyedülálló nők száma		1			1
2010	Családok száma	7	6	2	1	16
	Ebből egyedülállók száma	5	3			8
	Ebből egyedülálló nők száma	4	3			7
2011	Családok száma	5	3	3	2	13
	Ebből egyedülállók száma	3		1		4
	Ebből egyedülálló nők száma	2		1		3
2012	Családok száma	5	3	3	1	12
	Ebből egyedülállók száma	1	1			2
	Ebből egyedülálló nők száma		1			1

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	257	250	18	12
2009	256	248	14	22
2010	261	247	19	17
2011	260	252	25	21
2012	263	253	n.a.	n.a.

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	12	18	30	7	6	13	58,3%	33,3%	43,3%
2009	22	14	36	11	8	19	50,0%	57,1%	52,8%
2010	17	19	36	9	4	13	52,9%	21,1%	36,1%
2011	21	25	46	12	7	19	57,1%	28,0%	41,3%

A fenti táblázatokból megállapíthatjuk, hogy a nyilvántartott/regisztrált munkanélküli nők több mint 50%-a tartós munkanélküli. A pályakezdők között is a nők találnak nehezebben munkát.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia adatai szerint országos problémaként a foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő nők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő nők aránya	Közfoglalkoztatásban résztvevő férfiak száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya
----	---------------------------------------	--	---	--	--

2009	5	1	20%	4	80%
2010	10	3	30%	7	70%
2011	10	3	30%	7	70%
2012	6	1	17%	5	83%

Közfoglalkoztatásban a férfiak fizikai munkájára van nagyobb szükség, de intézményeinkben egy-két női takarítót vagy parkgondozót is alkalmaztunk.

év	Aktív korúak ellátására jogosultak száma	Aktív korúak ellátására jogosult nők száma	Aktív korúak ellátására jogosult nők aránya	Aktív korúak ellátására jogosult férfiak száma	Aktív korúak ellátására jogosult férfiak aránya
2009	9	3	33%	6	67%
2010	8	3	38%	5	62%
2011	16	7	44%	9	56%
2012	16	9	56%	7	44%

Az aktív korúak ellátására 2009-2011 években kevesebb nő volt jogosult, mint férfi. 2012. évre ez az arány megfordult, így jelenleg több az aktív korúak ellátására jogosultak között a nő.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön helyben képzések, továbbképzések nincsenek.

A rétsági Munkaügyi Központ közvetítése által - pontos számadataink nincsenek, de - több regisztrált munkanélküli nő is munkaerő-piaciképzési programban vesz részt. A képzések nagyobb része Rétságon történik, de a képzésben résztvevőknek gyakorlati oktatásra Vácra, vagy Balassagyarmatra kell utazniuk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		Nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	713	370	343	558	279	279	155	21,7%	91	24,6%	64	18,7%
2011	659	339	320	582	278	304	77	11,7%	61	18,0%	16	5,0%

A 2001. és 2011. évi népszámlálási adatok összehasonlításából megállapítható, hogy 10 év alatt jelentősen javult a lakosság iskolázottsága. Az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők körében magasabb. Ez részben azzal magyarázható, hogy több a nő az idősebb korosztályban.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet

összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünk bölcsődét nem működtet. Az óvodai férőhelyek száma elegendő, minden gyermeket fel tudunk venni intézményünkbe. Az óvoda nyitva tartása igazodik a munkavállalók igényeihez. Az intézmény karbantartására, felújítására és nagy takarítására 1 hónap nyári szünetre zár be az óvoda.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünk 20 km-es körzetében egy anyaothton található Balassagyarmaton. Családok átmeneti otthona tudomásunk szerint a megye-székhelyen, Salgótarjánban van.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők társadalmi szerepvállalása napjainkban erősödik. Önkormányzati képviselők körében 50%-ban nők találhatók. A hivatali ügyeket ellátó Közös Hivatal dolgozói 100%-ban női dolgozók.

év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	5	2
2009	5	2

2010	2	2
2011	2	2
2012	2	2

Településünkön jelenleg nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon.

Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A tartós munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A Községi Házban sikeresen, heti rendszerességgel működik a baba-mama klub.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.	1.Képzettségük felmérése önkéntes adatszolgáltatás révén. 2.Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről. 3.Bevonásuk szervezése a közfoglalkoztatási programokba.
A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekét vagy gyermekeit egyedül nevelők között magas a nők száma.	1. A kedvezmény határidejének figyelemmel kísérése, az érintettek tájékoztatása annak lejártáról. 2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása a családsegítő és gyermekjóléti

	szolgálat segítségével.
Megjelenik a fiatalok körében az alkoholfogyasztás.	Programok szervezése a Községi Házban: filmvetítés, vetélkedők, felvilágosító előadások, internetezés.

6. Az idők helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságok, és növekszik az özvegyek aránya. Településünkön 178 fő 60 év feletti lakosból az egyedül élő idősök száma 81 fő, aránya 46%. Az időskorúak aránya a 2013. január 1-jei lakosság számhoz viszonyítva 23%.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önállósági képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősök, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny.) 2012. évi módosítása a nyugdíjasok munkavállalását szigorította.

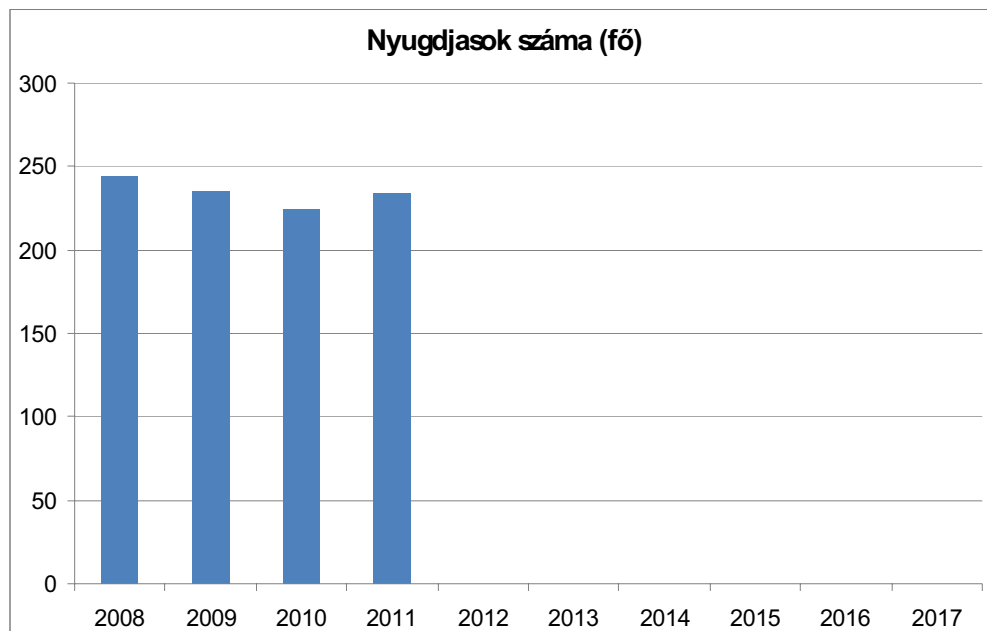
Tny. a következő 83/C. §-sal egészült ki:

Az öregségi nyugdíj folyósítását – a jogviszony létesítésének hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig – szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészégi szolgálati viszonyban, fegyveres szervvel hivatásos szolgálati viszonyban vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll.

- a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	30	0	0%	13	0	0%
2009	36	3	8%	19	0	0%
2010	36	1	3%	13	1	8%
2011	46	2	4%	19	1	5%
2012	41	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Az elmúlt években országos problémaként merült fel, hogy a nyugdíj előtt álló emberek sokkal nehezebben találnak munkát, a foglalkoztató inkább a fiatal korosztályból pótolta munkaerő hiányát. Ezt a kormány is felismerte és ennek megszüntetésére olyan adó és járulék kedvezményeket nyújtó jogszabályokat fogadtatott el, hogy a munkáltatóknak jobban megérje az idősebb munkavállalókat foglalkoztatni.

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	97	147	244
2009	92	143	235
2010	90	134	224
2011	95	139	234
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

A településünkön igen magas a nyugdíjas vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma, ezen belül is a magasabb kort megélő nők száma. Pontos adataink nincsenek, de a helyben foglalkoztatott nyugdíjasok száma elenyésző. Idénjellegű, alkalmi nyári munkát, mint például a gyümölcszedést többen is vállalnak.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A jogszabályi változások miatt a nyugdíjasok foglalkoztatási lehetőségei a közintézményekben megszűnnek. Egyéb foglalkoztatásukat támogató program nem jellemző településünkre.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Tolmácson az idősek hátrányos megkülönböztetése a foglalkoztatás területén nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A házi orvosi feladatok körzetesített formában rétsági székhellyel működő 1-1 orvos látja el. A településen van helyben a betegek ellátására alkalmas akadálymentesített orvosi rendelő. A házi orvos a hét két napján rendel itt, más napokon a betegeknek az orvosi ellátás igénybevételéhez Rétság településre kell utazniuk.

A házi orvos igény szerint otthonukban látogatja meg a betegeket, ha ők maguk erre egészségi állapotuk miatt képtelenek.

Járóbeteg szakellátásra Rétság városban van csak lehetőség. Fogorvos és gyógyszerár is csak a szomszédos Rétság városban található.

Önkormányzati rendeletünk alapján szociális étkezésben kell részesíteni azokat a szociálisan rászorultakat, akik önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel legalább napi egyszeri meleg étkezéssel nem képesek gondoskodni.

	A szociális étkeztetést igénybe vevők száma		
	Összesen	Ebből 60 év feletti	Viszonyított aránya
2009	17	15	88%
2010	14	12	86%
2011	19	18	95%
2012	21	20	95%

A táblázatból megállapíthatjuk, hogy a szociális étkezésre jogosultak elsősorban az idős emberek.

Az önkormányzat illetékességi területén a házi segítségnyújtásról, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról megállapodás alapján jelenleg Rétság Kistérség Többcélú Társulás gondoskodik. Ezen szolgáltatások igénybevételére szintén az idős és beteg emberek szorulnak rá. Idősek nappali ellátása nincs a településen.

	Mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában részesítettek száma		
	Összesen	Ebből 62 év feletti	Viszonyított aránya
2008	49	34	69%
2009	39	30	77%
2010	37	28	76%
2011	27	20	74%
2012	18	12	67%

A táblázat adatai egyértelműen azt mutatják, hogy a közlekedési támogatásra jogosultak elsősorban szintén az idős emberek.

Az önkormányzat télen fokozottan figyel az idős emberekre. Szociális gondozó látogatja őket és felméri, hogy ki szorul segítségre.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünk nagysága miatt a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés korlátozott. Mozi és színház nincs a faluban, de van egy könyvtárunk, mely heti két alkalommal áll a lakosok rendelkezésére. A Községi Házban ingyenes számítógép használat és internetezési lehetőség van, amit inkább a fiatalok használnak ki.

A nyugdíjas klub minden évben szervez egy-két budapesti színház látogatást, melynek igen nagy sikere van.

c) idők informatikai jártassága

Az idős emberek idegenkednek az új technikai és informatikai dolgoktól. A mobiltelefonokat már egyre többen használják, de számítógépes ismeretekkel még kevesen rendelkeznek. Településünkön a Községi Házban minden oda látogató számára ingyenes számítógép és internet használat áll rendelkezésre, amelyek működését az ott dolgozó munkatársak szívesen megmutatják.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön a Nyugdíjasklub nagyon aktív tevékenységet folytat. Számos programot szerveznek. Évente több alkalommal kirándulnak elsősorban egy közelebbi fürdőhelyre. Rendszeresen összegyűlnek a Községi Házban, ahol beszélgetnek, kézimunkáznak. Az általuk készített horgolt terítőkből, tárgyakból, illetve gobelinekből már több kiállítás is nyílt.

Előadásokat szerveznek az idősök számára. Legutóbb a Rétsági Rendőrség munkatársai hívták fel a figyelmüket arra, hogy a bűnözők milyen trükköket alkalmaznak az idősök becsapására, kirablására.

Az önkormányzat minden év őszén egy ünnepség keretében vendégeli meg a 60 év felettieket és köszönti a falu legidősebb lakóit.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az időskorú nők száma jóval magasabb, mint a fiatakorúaké.	1. Igényfelmérés szabadidős programok és segítségadás terén. 2. Szabadidős programok (pl. filmvetítés, népdalkör, hímzőkör, társalkodóköri, egészségmegőrző előadás stb.) 3. Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére.
Könnyen válnak áldozattá.	1. Megelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával. 2. Pályázat térfigyelő kamerarendszerre.
Az idősök nappali ellátása nem megoldott.	1. Igények felmérése. 2. Pályázati lehetőségek felkutatása. 3. A Nyugdíjasklub működésének támogatása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és

egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

Az Európai fogyatékosügy stratégia rávilágít arra, hogy a fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön kimondottan a fogyatékosokkal élő személyek önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki látási, hallási, értelmi, mozgásszervi fogyatékosnak, illetve autistának minősül. A fogyatékosági támogatás megállapítása a Magyar Államkincstár hatáskörébe tartozik.

A fogyatékosági támogatás havi összege 2013. június 1-jétől

- 19 500 forint, a látási fogyatékos, a hallási fogyatékos, az értelmi fogyatékos, az autista, a mozgásszervi fogyatékos személyek esetében;
- 24 000 forint, a halmozottan fogyatékos, valamint a fogyatékos olyan esete, amikor a súlyosan fogyatékos személynek az önkiszolgálási képessége teljesen hiányzik.

Aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

A rokkantsági járadék összege havi 33 330 forint, melyet a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósít a jogosult részére.

Mivel ezeket az ellátásokat nem az önkormányzat, hanem más szervek folyósítja, így a fogyatékosági támogatásra, valamint a rokkantsági járadékra jogosultak számáról nincsenek adataink.

Az önkormányzattól szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők, súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában, súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása címén részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

	Mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában részesítettek száma		
	Összesen	Férfi	Nő
2008.	49	18	31
2009.	39	16	23
2010	37	16	21
2011.	27	11	16
2012.	18	6	12

A mozgáskorlátozottak számának csökkenése sajnos nem a betegek számának csökkenését mutatja, hanem a támogatásra a jövedelmi feltételek miatt az évek során egyre kevesebben lettek jogosultak.

év	Ápolási díjra jogosultak száma	Ebből súlyos fogyatékos, illetve fokozottan súlyos fogyatékos hozzátartozó ápolása miatt jogosult	Ebből tartós beteg ápolása miatt jogosult
2009	8	6	2
2010	8	6	2
2011	9	7	2
2012	13	12	1

	Közgyógyellátásra jogosultak száma				
	Összesen	Ebből alanyi jogon jogosult	Viszonyított aránya	Ebből normatív vagy méltányossági jogon jogosult	Viszonyított aránya
2009	25	23	92%	2	8%
2010	28	21	75%	7	25%
2011	27	22	81%	5	19%
2012	26	22	85%	4	15%

A táblázatból megállapíthatjuk, hogy jóval magasabb az alanyi jogon – elsősorban egészségi állapotuk miatt - közgyógy ellátásra jogosultak száma, mint a szociális rászorultság alapján jogosultak száma.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv részeként Európai Unió támogatásból valósult meg a Tolmácsi Község ház épületének komplex akadálymentesítése című projekt, célja az önkormányzat hivatalának teljes körű akadálymentesítése volt. Elnyert támogatás 9.856- eFt. A projekt 2010. évben eredményesen lezárult.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Településünkön a fizikai akadálymentesítés mind az Orvosi Rendelőben, mind a Községi Házban és a Faluházban is megvalósult. Komplex akadálymentesítés csak a Faluházban valósult meg.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem jellemző településünkre, inkább csak az önkormányzati fenntartású munkahelyekre (hivatal, orvosi rendelő, Községi Ház), ahol már megvalósult az akadálymentesítés.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. Még sajnos vannak olyan járdák, illetve buszmegálló, mely megközelítése akadályba ütközik.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Településünkön fogyatékosok nappali intézménye nem működik.

A szomszédos településen, Diósjenőn található a Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon. Alaptevékenysége: a tanköteles koron túli - csak intézményi keretek között ellátható -, középsúlyos értelmi fogyatékosok és értelmi fogyatékos hallássérültek ápoló-gondozó otthoni ellátásának, fejlesztésének, foglalkoztatásának, rehabilitációjának biztosítása.

Az 52 km-re lévő ludányhalászi Ipolypart Ápoló Gondozó Otthon és Rehabilitációs Intézet nem csak értelmi fogyatékos, hanem gyengénlátó, vak, nagyothalló, siket, mozgáskorlátozott, Down-szindrómás, pszichiátriai, skizofrén és beszéd fogyatékos betegeket is ellát.

A Magyar Kolping Szövetség Támogató Szolgálat Érsekvadkert és térsége 2006. január 3.-án kezdte meg működését az 1993.évi III. törvény, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények engedélyeztetésére vonatkozó 188/1999.kormányrendelet , az 1/2000.SzCsM rendelet, valamint a vonatkozó szociális jogszabályok alapján személyes gondoskodást nyújtó, speciális alapellátási feladatokat biztosító szociális intézmény (támogató szolgálat).

Ennek az alapellátási formának célja, hogy hosszútávon támogassa a térségben élő fogyatékos polgárokat és azok családját. A fogyatékos személyek részére házi segítséget biztosítanak, programokat szerveznek, szállítási szolgáltatásokat nyújtanak.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat és dolgozói elsősorban a hivatalos ügyeik intézésében, de szakellátásra való szállításban is segített már.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen fogyatékkal élők száma nem ismert.	1.A fogyatékkal élők számának, igényeinek felmérése. 2.A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele. (pl: segítségnyújtás a rendezvényekre való eljutáshoz)
Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, terek, buszmegállók akadálymentesítése nem 100 %-os.	1.Felmérés készítése a megszüntetésre váró akadályok számáról. 2.Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program, pályázati lehetőségek figyelése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a programjaikon. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek a településen:

Tolmács Kultúrájáért és Sportjáért Közalapítvány
Tolmács Polgárőr Egyesület
Tolmács Sportegyesület
Nyugdíjasklub.

b) önkormányzati, nemzeti önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat a civil szervezetek függetlenségét elismeri és tiszteletben tartja. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

Az önkormányzat a Katolikus Egyházzal is jó kapcsolatot ápol.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Önkormányzatunk jó kapcsolatot igyekszik fenntartani a környező településekkel, részt vesz a kistérségben működő társulások munkájában. Büszkék vagyunk arra, hogy egy erdélyi kis falu, Fitód 2009. évben a testvérfalunk lett.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem alakult.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Polgárőr Egyesület a bűnmegelőzésben, a Nyugdíjasklub az idősebb korosztálynak nyújt segítséget. Tevékenységükkel beintegrálják a különböző célcsoportokat a hétköznapi életbe, segítik mindennapjaikban.

A Tolmácsért Alapítvány támogatja a kulturális rendezvényeinket, ezzel ingyenesen férhetnek hozzá a falu lakói és a rendezvények látogatói több kulturális programhoz, szolgáltatáshoz.

A civil szervezetek és az önkormányzat összefogására kitűnő példa a környezetvédelmi nap. A Polgárórság, a Nyugdíjasklub, az önkormányzati képviselők már évek óta együtt szépítik a falut.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi 2-3 nagyobb vállalkozás kiemelten támogatja az önkormányzat által szervezett programokat, elsősorban a falunapot és az idősek napját. Az egyéni vállalkozóink tombola tárgyak felajánlásával járulnak hozzá báljaink megrendezéséhez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.tolmacs.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhattak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma 2011. évtől jelentősen megnövekedett.	Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel, álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán, tájékoztatás felnőttképzési lehetőségekről.
	A nyilvántartott álláskereső több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Alacsony a részvétel a közfoglalkoztatásban.	1.Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről, közmunkaprogramról. 2.Közmunkaprogram folytatása, bevonásuk a közmunkaprogramba.
	A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedett, az adósságcsökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra.	1.Az érintettek bevonása az adósságrendezési szolgáltatásba a családsegítő segítségével. 2.Igényfelmérés szociális bérlakásra vonatkozóan. 3.Pályázat szociális bérlakásra.
Gyermekek	A veszélyeztetett gyermekek száma megemelkedett. A nyári szünet idejére a gyermekek felügyelete gondot okozhat a szülőknek.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése a Községi Ház bevonásával.
	Óvodáztatási támogatási kérelem a támogatás bevezetése óta nem érkezett önkormányzatunkhoz. A településünkön fenntartott óvodában halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nem tartunk nyilván.	Szülők tájékoztatása az óvodáztatási támogatás, HHH-vé nyilvánítás feltételeiről, a kedvezményekkel járó támogatásokról.
	Megjelenik a fiatalkorúak körében az alkoholfogyasztás.	Programok szervezése a Községi Házban: filmvetítés, vetélkedők, felvilágosító előadások, internetezés.

Idősek	Az időskorú nők száma jóval magasabb, mint a fiataloké.	1. Igényfelmérés szabadidős programok és segítségadás terén. 2. Szabadidős programok (pl. filmvetítés, népdalkör, hímzőkör, társalkodóköri, egészségmegőrző előadás stb.) 3. Önkéntesek szervezése a nyári (pl. fűnyírás) és téli (pl. hólapátolás) háztartási munkák elvégzésére.
	Könnyen válnak áldozattá.	1. Megelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával. 2. Pályázat térfigyelő kamerarendszerre.
	Nehezen intézik ügyeiket.	1. Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében, nyomtatványok beszerzésében, kitöltésében önkéntesek és a családsegítő szolgálat bevonásával.
	Az idősek nappali ellátása nem megoldott.	1. Igények felmérése. 2. Pályázati lehetőségek felkutatása. 3. A Nyugdíjasklub működésének támogatása.
Nők	A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.	1. Képzettségük felmérése önkéntes adatszolgáltatás révén. 2. Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről. 3. Bevonásuk szervezése a közfoglalkoztatási programokba.
	A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekét vagy gyermekeit egyedül nevelők között magas a nők száma.	1. A kedvezmény határidejének figyelemmel kísérése, az érintettek tájékoztatása annak lejártáról. 2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségével.
Fogyatékkal élők	A településen fogyatékkal élők száma nem ismert.	1. A fogyatékkal élők számának, igényeinek felmérése. 2. A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele. (pl: segítségnyújtás a rendezvényekre való eljutáshoz)
	Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok, járdák, terek, buszmegállók akadálymentesítése nem 100 %-os.	1. Felmérés készítése a megszüntetésre váró akadályok számáról. 2. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program, pályázati lehetőségek figyelése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Felnőttképzési programok felkutatása	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Munkaügyi Hivatal - polgármester
	Közfoglalkoztatás szervezése a településen	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Munkaügyi Hivatal - polgármester
	Tájékoztatás az igénybe vehető támogatásokról	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Munkaügyi Hivatal Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat - jegyző
Gyermekek	Szabadidős programok szervezése	Közösségi Ház - polgármester
	Szülők tájékoztatása az igénybe vehető támogatásokról	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat - jegyző
	Fiatalkorúak közösségé formálása	Közösségi Ház - polgármester
Idősek	Szociális és közművelődési szolgáltatások bővítése az idősek számára	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Közösségi Ház Nyugdíjasklub - polgármester
	Tájékoztatás és bűnmegelőzés	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Rendőrség Polgárőrség Nyugdíjasklub - polgármester
	Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Közösségi Ház - polgármester
	Az idősek nappali ellátása	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Közösségi Ház Nyugdíjasklub - polgármester

Nők	Az álláskereső nők munkához való segítése	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Munkaügyi Hivatal - polgármester
	Elszegényedést megelőző program	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat - polgármester
Fogyatékkal élők	A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele	Közösségi Ház - polgármester
	Akadálymentesítés folytatása	Közös Önkormányzati Hivatal ügyintézői Megbízott pályázatfigyelő partner - polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő elbánásban részesülnek.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzetének megoldásában segítsünk.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, egészséges fejlődését.
Folyamatosan odafigyelünk az idősök problémáira, támogatjuk őket.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a gyermekvállalás segítségét.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők beilleszkedésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Mélyszegénységben élők, romák

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Felnőttképzési programok felkutatása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma 2011. évtől jelentősen megnövekedett.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A munkanélküliek álláshoz jutásának segítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
Az intézkedés tartalma:	Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel, álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán, tájékoztatás felnőttképzési lehetőségekről.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- munkanélküliek száma, megoszlása iskolai végzettség szerint - felnőttképzési programok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítástechnikai eszközök, internet
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- Folyamatos kapcsolattartás a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel. - A munkahelyi kirendeltség által kiírt felnőttoktatási programok. - Folyamatosan közzétett állás- és képzési hirdetések.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Közfoglalkoztatás szervezése a településen
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A nyilvántartott álláskereső több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Alacsony a részvétel a közfoglalkoztatásban.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A munkanélküliek álláshoz jutásának segítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - 2011. évi CVI. Törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról
Az intézkedés tartalma:	1. Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről, közmunkaprogramról. 2. Közmunkaprogram folytatása, bevonásuk a közmunkaprogramba.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- munkanélküliek száma - közfoglalkoztatásban részt vevők száma - közfoglalkoztatási programok száma - elnyert támogatás összege
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: közfoglalkoztatáshoz szükséges technikai felszereltség
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- Folyamatos kapcsolattartás a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel a kiírt közfoglalkoztatási programok tekintetében. - Támogatási forrás rendelkezésre állása. - Technikai felszereltség megléte.
Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tájékoztatás az igénybe vehető támogatásokról

A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma emelkedett, az adósságcsökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A lakosság tájékoztatása az igénybe vehető szociális támogatásokról
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény - a pénzügyi és természetbeni, valamint a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet
Az intézkedés tartalma:	Az érintettek bevonása az adósságrendezési szolgáltatásba a családsegítő
Az intézkedés felelőse:	Jegyző/ az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Adósságcsökkentési szolgáltatást igénybe vevők száma, támogatásban részesülők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, családsegítő - pénzügyi: - - technikai: számítástechnikai eszközök, honlap
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatos együttműködés és tájékoztatás.

Intézkedés sorszáma:	4.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Átmeneti lakásproblémák megoldása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincs szociális bérlakás
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Naprakész nyilvántartás a lakásproblémákkal küzdő családokról
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény
Az intézkedés tartalma:	Adatgyűjtés a családsegítő, védőnői szolgálat, óvoda bevonásával. Igényfelmérés a szociális bérlakások kialakítására vonatkozóan.

Az intézkedés felelőse:	Polgármester és az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2013.12.31.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező családok száma, szociális bérlakást igénylők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán erőforrás: polgármesteri hivatal dolgozója, védőnő, családgondozó, óvodai alkalmazott
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Együttműködés révén.

Intézkedés sorszáma:	5.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Átmeneti lakásproblémák megoldása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nincs szociális bérlakás
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az átmeneti lakásproblémákkal küzdő családok helyzetének javítása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia, Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény
Az intézkedés tartalma:	Szociális bérlakás kialakítására vonatkozó pályázati kiírások figyelemmel kísérése
Az intézkedés felelőse:	Polgármester és az általa megbízott munkatárs
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Szociális bérlakások száma, szociális bérlakást igénybe vevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán erőforrás: polgármesteri hivatal dolgozója Pénzügyi forrás: önkormányzati és központi költségvetési forrás, pályázati forrás

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati kiírások függvényében
--	---------------------------------

Gyermekek

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Szabadidős programok szervezése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A veszélyeztetett gyermekek száma megemelkedett. A nyári szünet idejére a gyermekek felügyelete gondot okozhat a szülőknek.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A veszélyeztetett gyermekek száma csökkenjen.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
Az intézkedés tartalma:	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált szinterek működtetése a Községi Ház bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek száma - IKSZT programterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közösségi ház munkatársa, - pénzügyi: programok megvalósításához pályázati forrás és önerő - technikai: játékok, sporteszközök
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Szülők tájékoztatása az igénybe vehető támogatásokról
A helyzetelemzés következtetéseiben	Óvodáztatási támogatási kérelem a támogatás bevezetése óta nem érkezett önkormányzatunkhoz. A településünkön fenntartott

feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	óvodában halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nem tartunk nyilván.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A szülők tájékozottsága megfelelő legyen az igénybe vehető gyermekvédelmi támogatásokról.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény - a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 6/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet
Az intézkedés tartalma:	Szülők tájékoztatása az óvodáztatási támogatás, HHH-vé nyilvánítás feltételeiről, a kedvezményekkel járó támogatásokról.
Az intézkedés felelőse:	jegyő/az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	A gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, családgondozó - pénzügyi: - - technikai: számítógép, papír, honlap
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az együttműködő partnerek folyamatos kapcsolattartása. Folyamatos tájékoztatás.
Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Fiatalkorúak közösségé formálása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Megjelenik a fiatalkorúak körében az alkoholfogyasztás.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A fiatalkorúak szabadidejének hasznos eltöltése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény - Bűnmegelőzési koncepció
Az intézkedés tartalma:	Programok szervezése a Községi Házban: filmvetítés, vetélkedők, felvilágosító előadások, internetezés.

Az intézkedés felelőse:	Polgármester/az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- A 14-24 év közötti fiatalok száma - IKSZT programterv
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közösségi ház munkatársa, - pénzügyi: programok megvalósításához pályázati forrás és önerő - technikai: kivetítő, dvd, számítógép, internet, játékok, sporteszközök
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

Nők

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Az álláskereső nők munkához való segítése
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A munkanélküli nők álláshoz jutásának segítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Képzettségük felmérése önkéntes adatszolgáltatás révén, tájékoztatásuk (honlap, hirdetőtábla) a felnőttoktatási lehetőségekről.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- a munkanélküli nők száma, megoszlása iskolai végzettség szerint - felnőttképzési programok száma

Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítástechnikai eszközök, internet
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- Folyamatos kapcsolattartás a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel. - A munkahelyi kirendeltség által kiírt felnőttoktatási programok. - Folyamatosan közzétett állási és képzési hirdetések.
Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Elszegényedést megelőző program
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekét vagy gyermekeit egyedül nevelők között magas a nők száma.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az egyedül élő szülők szociális helyzetének javítása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény - a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 6/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény - a pénzbeli és természetbeni, valamint a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet
Az intézkedés tartalma:	A kedvezmény határidejének figyelemmel kísérése, az érintettek tájékoztatása annak lejártáról, szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségével.
Az intézkedés felelőse:	- jegyző/az általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	A rendszeres gyermeknevelési támogatásban részesítettek száma, ezen belül az egyedül élők aránya.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatások összegének biztosítása költségvetés terhére - technikai: számítógép, papír, honlap

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Önkormányzati döntés alapján a pénzügyi fedezet biztosításával folyamatosan fenntartható.
--	---

Idősek

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Szociális és közművelődési szolgáltatások bővítése az idősek számára
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az idős korú nők száma jóval magasabb, mint a fiataikorúaké.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A magányosan élő idősek bevonása a közösségbe, magányérzetük csökkentése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény - a pénzbeli és természetbeni, valamint a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet - az étkeztetési ellátás nyersanyagköltségeiről és térítési díjáról szóló 21/2012. (XII.17.) önkormányzati rendelet
Az intézkedés tartalma:	Igényfelmérés szabadidős programok és segítségadás terén, szabadidős programok (pl. filmvetítés, népdalkör, hímzőkör, társalkodóköör, egészségmegőrző előadás stb.)
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy.
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- programok száma - résztvevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, közösségi ház munkatársa, nyugdíjasklub vezetősége - pénzügyi: programok támogatása, nyugdíjasklub támogatása - technikai: terem biztosítása, utazáshoz jármű biztosítása
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Tájékoztatás és bűnmegelőzés
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Könnyen válnak áldozattá.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az idősök áldozattá válásának megelőzése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 115/2003. (X. 28.) OGY határozat a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról - Bűnmegelőzési koncepció
Az intézkedés tartalma:	1. Megelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy.
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- idős korúak (65-x éves) száma - problémák száma - Bűnözési statisztika
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa, családgondozó, helyi körzeti megbízott, rendőrség - pénzügyi: pályázati forrás, sokszorosítási költség - technikai: papír, számítógép, fénymásoló, nyomtató
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- Együttműködés a rendőrséggel, polgárőrséggel.
Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Nehezen intézik ügyeiket.

Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az idők mindennapi életének megkönnyítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	1.Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében, nyomtatványok beszerzésében, kitöltésében önkéntesek és a családsegítő szolgálat bevonásával.
Az intézkedés felelőse:	jegyző/általa megbízott személy.
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- idős korúak (65-x éves) száma - problémák száma - segítségnyújtások száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, - pénzügyi: - - technikai: papír, számítógép, fénymásoló
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- Folyamatos segítségnyújtás és tájékoztatás.
Intézkedés sorszáma:	4.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Az idők nappali ellátása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az idők nappali ellátása nem megoldott.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az idők nappali ellátása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Igények felmérése nappali ellátásra vonatkozóan.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy.

Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- időszerűak (65-x éves) száma - igények száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, közösségi ház munkatársa, családsegítő munkatársa - pénzügyi: pályázati források, költségvetési támogatás - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati forrásból a fedezet biztosításával fenntartható.

Intézkedés sorszáma:	5.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Az idősek nappali ellátása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az idősek nappali ellátása nem megoldott.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az idősek nappali ellátása.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Pályázati nappali ellátásra.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy.
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- időszerűak (65-x éves) száma - nappali ellátást igénybe vevők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, közösségi ház munkatársa, nyugdíjasklub vezetői - pénzügyi: pályázati források, költségvetési támogatás - technikai: terem biztosítása
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	- Pályázati forrásból a fedezet biztosításával fenntartható.

Intézkedés sorszáma:	6.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Biztonságos település
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az idősek könnyen válnak bűncselekmények áldozataivá.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az időskorúak biztonságérzetének javítása
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Idősügyi Nemzeti Stratégia
Az intézkedés tartalma:	Pályázat térfigyelő kamerarendszerre.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- pályázatok száma - térfigyelő kamerák száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: pályázatíró munkatárs - pénzügyi: pályázati önrész + pályázati forrás - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	A kamerarendszer működtetése révén.

Fogyatékkal élők

Intézkedés sorszáma:	1.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Adathiány a fogyatékkal élő személyekről, igényeikről
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	A településen fogyatékkal élők száma nem ismert.

Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A fogyatékkal élők bekapcsolódhassanak a közösségi életbe.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Európai fogyatékoságügyi stratégia Uniós fogyatékosági stratégia Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia
Az intézkedés tartalma:	A fogyatékkal élők számának, igényeinek felmérése.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy.
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2014. július 1.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- fogyatékkal élők száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítógép
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatos igényfelmérés mellett.
Intézkedés sorszáma:	2.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Akadálymentesítés folytatása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, járdák, terek, buszmegállók akadálymentesítése nem 100 %-os.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, járdák, terek, buszmegállók teljes akadálymentesítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - Településfejlesztési koncepció
Az intézkedés tartalma:	Felmérés készítése a megszüntetésre váró akadályok számáról.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy.
Az intézkedés megvalósításának	2015. július 1.

határideje:	
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- középületek száma - akadálymentesítéssel nem rendelkező középületek száma - akadálymentesítési lehetőségek száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: szakember - pénzügyi: szakértői díj, pályázati forrás az akadálymentesítéshez - technikai: számítógép, internet
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati források esetén az akadálymentesítés folyamatosan fenntartható.

Intézkedés sorszáma:	3.
Az intézkedés címe, megnevezése:	Akadálymentesítés folytatása
A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése:	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, járdák, terek, buszmegállók akadálymentesítése nem 100 %-os.
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, járdák, terek, buszmegállók teljes akadálymentesítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - Településfejlesztési koncepció
Az intézkedés tartalma:	Pályázás épületek akadálymentesítésére.
Az intézkedés felelőse:	Polgármester/általa megbízott személy.
Az intézkedés megvalósításának határideje:	2018. június 30.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- akadálymentesített épületek száma - pályázatok száma
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- humán: szakember - pénzügyi: pályázati önrész + pályázati forrás - technikai: építési anyagok

Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan, az akadálymentes megoldásokat igénybevételel.
---	---

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

1. számú melléklet

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálását a program megvalósításában érintett partnerek együttműködése révén biztosítja.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében önkormányzatunk vállalja:

- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérését, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követését, dokumentálását, és mindezekről a településen élők, érintettek, partnerek rendszeres tájékoztatását,
- annak figyelemmel kísérését, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján szükséges-e esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálatát, a HEP IT aktualizálását,
- az esetleges változások beépítését a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítését véleményezésre, döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatását,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárását, kommunikálását.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a képviselő-testület a partnerintézmények, érintettek bevonásával ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, megvalósítóinak.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségét a programot napirendre tűző képviselő-testületi ülés révén biztosítjuk.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is.

- A nyilvánosság folyamatos biztosítására az önkormányzat honlapja áll rendelkezésre, melynek révén tájékoztatjuk településen élőket a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerjék és kövessék a HEP-ben foglaltakat.
- Biztosítja, hogy az önkormányzat, és az intézményvezetők megkapják a HEP végrehajtásához szükséges felkészítést és segítséget.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt, vagy ennél korábbi időpontban elvégzett felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a beavatkozási terület felelőse bemutatja a képviselő-testületnek az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

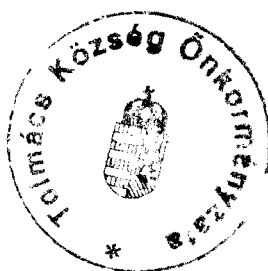
I. Tolmács község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tolmács község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 65/2013. (VII.05.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. számú melléklet Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
2. számú melléklet A helyzetelemzés alapjául szolgáló táblázatok

Tolmács, 2013. július 5.

Hajnis Ferenc
polgármester

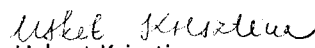
Tolmács Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tolmács, 2013. július 5.

Laczkó Zsuzsanna
vezető
Tolmács-Bánk Óvoda

Tolmács, 2013. július 5.

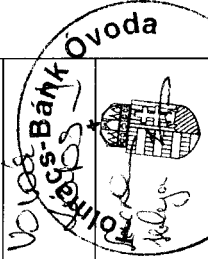
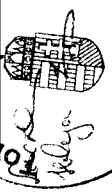
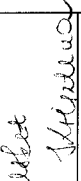

Uskert Krisztina
családsegítő

Nyugat-Nógrád Gyermejjóléti és Családsegítő Szolgálat

Tolmács, 2013. július 5.

Dinkó Orsolya
IKSZT vezető

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vorák Lajosné ügyintéző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Laczkovszkiné Homolya Zsuzsanna intézményvezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Nagyné Barna Orsolya igazgató	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Uskert Krisztina családgyozdó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Dinkó Orsolya IKSZT vezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Hajnis Ferenc polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

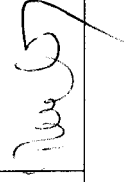
² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP elkészítési jegyzék⁵

NÉV ⁶	HEP részei ⁷										Aláírás ⁸
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Dudás Gergely képviselő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Dudásné Rudnai Krisztina képviselő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Csehek József Képviselő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Torma Andrea jegyző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

1. számú melléklet

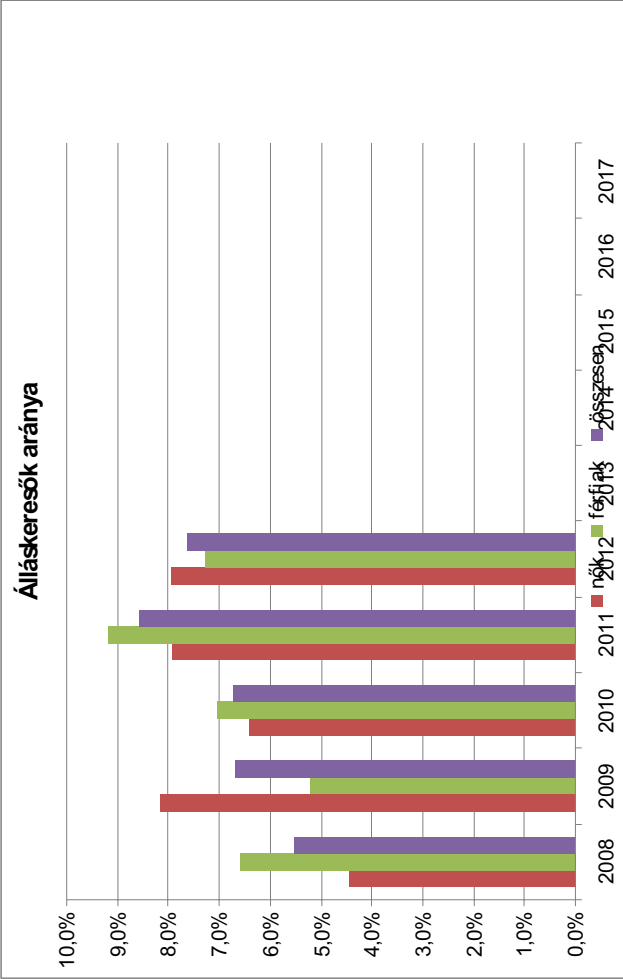
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés számja	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyszínelés következtében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelős megvalósításának határideje	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Közfoglalkoztatás szervezése a településen	A nyilvántartott álláskereső több mint 30%-a csak 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Alacsony a részvétel a közfoglalkoztatásban.	A munkanélküliek álláshoz jutásának segítése.	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - 2011. évi CVI. Törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról	1. Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felhívókat lehetőségekről. 2. Közmunkaprogram folytatása, bevonásuk a közmunkaprogramba.	Polgármester/az általában megbízott személy	2014.07.01.	- munkanélküliek száma - közfoglalkoztatásban rész vevők száma - közfoglalkoztatási programok száma - elnyert támogatás összege	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatás összege - technikai: közfoglalkoztatáshoz szükséges technikai felszereltség	- Folyamatos kapcsolattartás a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel a kiírt közfoglalkoztatási programok sejtekében. - Támogatási forrás rendelkezésre állása. - Technikai felszereltség megléte.
2	Felnőttképzési programok felkutatása	A foglalkoztatást helyettesítő támogatottak száma 2011. évtől jelentősen megnövekedett.	A munkanélküliek álláshoz jutásának segítése.	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról	1. Kapcsolattartás a munkaügyi kirendeltséggel 2. Álláshirdetések elhelyezése a honlapon és hirdetőtáblán 3. Tájékoztató felhívókat lehetőségekről.	Polgármester/az általában megbízott személy	2014.07.01.	- munkanélküliek száma, megoszlása iskolai végzettség szerint - Felnőttképzési programok száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítástechnikai eszközök, internet	- Folyamatos kapcsolattartás a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel. - A munkahelyi kirendeltség által kiírt felhívókat programok. - Folyamatosan közvetített állás- és képzési hirdetések.
3	Tájékoztató az igénybe vehető támogatásokról	A lakásfenntartási részvétel száma emelkedett, az adósságszökkentési támogatás az elmúlt években nem került megállapításra.	A lakosság tájékoztathatósága az igénybe vehető szociális támogatásokról.	- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény - a pénzbeli és természetbeni, valamint a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet	1. Az érintettek bevonása az adósságrendezési szolgáltatásba a családsegítő segítségével. 2. Igényfelmérés szociális bérlakásra vonatközpont. 3. Pályázat szociális bérlakásra.	Jegyző/ az általa megbízott személy	2014.07.01.	- Adósságszökkentési szolgáltatást igénybe vevők száma, támogatásban részvételük száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, családsegítő - pénzügyi: - - technikai: számítástechnikai eszközök, honlap	Folyamatos együttműködés és tájékoztató.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Stabidőss programok szervezése	A veszélyeztetett gyermek száma megemelkedett. A nyári szünet idejére a gyermek felügyeletét gondot okozhat a szülőknél.	A veszélyeztetett gyermek száma csökkenjen.	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény	Szabaddőss programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése a Községi Ház bevonásával.	Polgármester/az általában megbízott személy	2014.07.01.	Nyilvántartott veszélyeztetett gyermek száma - KSZT programterv	- humán: közösségi ház munkatársa, - pénzügyi: programok megvalósításához pályázati forrás és önérő - technikai: játékok, sporteszközök	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
2	Szülői tájékoztató az igénybe vehető támogatásokról	Övodázatási támogatási kérelem a támogatás bevezetése óta nem érkezett. Önkormányzatunkhoz A településünkön fenntartott óvodában hátrányos helyzetű gyermek nem tartunk nyilván.	A szülői tájékoztathatósága megfelelő legyen az igénybe vehető gyermekvédelmi támogatásokról.	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény - a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 6/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet	Szülői tájékoztatója az óvodázatási támogatás, HHV-vé nyilvánítás feltételeiről, a kedvezményekkel járó támogatásokról.	Jegyző/ az általa megbízott személy	2014.07.01.	A gyermekvédelmi támogatásban részvételük száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, családsegítő - pénzügyi: - - technikai: számítógép, papír, honlap	Az együttműködő partnerek folyamatos kapcsolattartása. Folyamatos tájékoztató.
3	Fiatalkorúak közösségi formálása	Megjelenik a fiatalkorúak körében az alkoholfogyasztás.	A fiatalkorúak szabadidejének hasznos eltöltése.	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény - Bűnmegelőzési konceptió	Programok szervezése a Községi Házban: filmvetítés, vetélődők, felvilágosító előadások, internetezés.	polgármester/az általában megbízott személy	2014.07.01.	- a 14-24 év közötti fiatalkorúak száma -KSZT programterv	- humán: közösségi ház munkatársa -pénzügyi: programok megvalósításához pályázati forrás és önérő - technikai: kivetítő, dvd, számítógép, internet, játékok, sporteszközök	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Az álláskereső nők munkához való segítése	A tartós munkanélküliek és az alacsony iskolai végzettségűek száma a nők esetében magasabb.	A munkanélküli nők álláshoz jutásának segítése.	- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról - Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	1. Képzétség felmerése önkéntes adatszolgáltatás részén. 2. Tájékoztatás (honlap, hirdetőtábla) a felhívókat lehetőségekről. 3. Bevonásuk szervezése a közfoglalkoztatási programokba.	Polgármester/az általában megbízott személy	2014.07.01.	- a munkanélküli nők száma, megoszlása iskolai végzettség szerint - Felnőttképzési programok száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: - - technikai: számítástechnikai eszközök, internet	- Folyamatos kapcsolattartás a területileg illetékes munkaügyi kirendeltséggel. - A munkahelyi kirendeltség által kiírt felhívókat programok. - Folyamatosan közvetített állás- és képzési hirdetések.
2	Elősegítő megelőző program	A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részvételük száma egyedül nevelők között magas a nők száma.	Az egyedül élő szülő szociális helyzetének javítása.	- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény - a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 6/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III.	1. A kedvezmény határidejének figyelemmel kísérése, az érintettek tájékoztathatósága annak feljártáról. 2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása a családsegítő és gyermekjóléti	Jegyző/az általa megbízott személy	2014.07.01.	A rendszeres gyermeknevelési támogatásban részvételük száma, ezen belül az egyedül élők aránya.	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa - pénzügyi: támogatások összegeinek biztosítása költségvetés terhére - technikai: számítógép, papír, honlap	Önkormányzati döntés alapján a pénzügyi fedezet biztosításával folyamatosan fenntartható.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elért kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Szociális és köznevelési szolgáltatások bővítése az idősek számára	Az idős korú nők száma jóval magasabb, mint a fiataloké.	A magányosan élő idősek bevonása a közösségbe, magányérzetük csökkentése.	- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény - a pénzbeli és természetbeni, valamint a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet - az étkeztetési ellátás nyersanyagköltségeiről és térítési díjáról szóló 21/2012. (XII.17.) önkormányzati rendelet	1. Igényfelmérés szabaddis programok és segítségadás terén. 2. Szabaddis programok (pl. filmvetítés, népdalkör, himzskör, társalkodókör, egészségmegőrző előadás stb.)	Polgármester/általa megbízott személy.	2014.07.01.	- programok száma - résztvevők száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, közösségi ház munkatársa, nyugdíjasklub vezetője - pénzügyi: programok támogatása, nyugdíjasklub támogatása - technikai: terem biztosítása, utazáshoz jármű biztosítása	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
2	Tájékoztatás és bűnmegelőzés	Könnyen válnak áldozattá.	Az idősek áldozattá válásának megelőzése.	- 115/2003. (X. 28.) OGY határozat a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról - Bűnmegelőzési koncepció	1. Megelőző előadás szervezése a rendőrség/polgárőrség bevonásával. 2. Pályázat térfelnyel kamerarendszere.	Polgármester/általa megbízott személy.	2014.07.01.	- Időskorúak (65-x éves) száma - problémák száma - Bűnmegelőzési statisztika	- humán: polgármesteri hivatal munkatársa, családsegítő, helyi körzeti megbízott, rendőrség - pénzügyi: pályázati forrás, sokszorosítási költség - technikai: papír, számítógép, fénymásoló, nyomtató	- Együttműködés a rendőrséggel, polgárőrséggel.
3	Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében	Nehezen intézik ügyeiket.	Az idősek mindennapi életének megkönnyítése.	Idősgügyi Nemzeti Stratégia	1. Segítségnyújtás a hivatali ügyek intézésében, nyomtatványok beszerzésében, kiutazásában önkéntesek és a családsegítő szolgálat bevonásával.	Jegyző/általa megbízott személy.	2014.07.01.	- Időskorúak (65-x éves) száma - problémák száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, - pénzügyi: - technikai: papír, számítógép, fénymásoló	- Folyamatos segítségnyújtás és tájékoztatás.
4	Az idősek nappali ellátása	Az idősek nappali ellátása nem megoldott.	Az idősek nappali ellátása.	Idősgügyi Nemzeti Stratégia	1. Igények felmérése 2. Pályázati lehetőségek felkutatása. 3. A Nyugdíjasklub működésének támogatása.	Polgármester/általa megbízott személy.	2014.07.01.	- Időskorúak (65-x éves) száma - A nappali ellátást nyújtó intézmények száma	- humán: közös önkormányzati hivatal munkatársa, közösségi ház munkatársa, nyugdíjasklub vezetője - pénzügyi: pályázati források, költségvetési támogatás - technikai: terem biztosítása	- Pályázati forrásból a fedezet biztosításával fenntartható.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele	A településen fogyatékkal élők száma nem ismert.	A fogyatékkal élők bekapcsolódásának a közösségi életbe.	Európai Fogyatékosügyi stratégia Uniók Fogyatékosügyi stratégia Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia	1. Igényfelmérés szabaddis programok és segítségadás terén. 2. Szabaddis programok (pl. filmvetítés, népdalkör, himzskör, társalkodókör, egészségmegőrző előadás stb.)	Polgármester/általa megbízott személy.	2014.07.01.	- célzott programok száma - résztvevők száma	- humán: közösségi ház munkatársa - pénzügyi: üzemanyag költség - technikai: gépjármű, terem biztosítása, számítógép, internet	A közösségi ház programjait alapján folyamatosan fenntartható.
2	Akadálymentesítés folytatása	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, járdák, terek, buszmegállók akadálymentesítése nem 100 %-os.	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, járdák, terek, buszmegállók teljes akadálymentesítése.	- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről - Településfejlesztési koncepció	1. Felmérés készítése a megszüntetésre váró akadályok számáról. 2. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program, pályázati lehetőségek figyelése.	Polgármester/általa megbízott személy.	2015.07.01.	- középületek száma - akadálymentesítésre nem rendelkező középületek száma - akadálymentesítési lehetőségek száma	- humán: szakember - pénzügyi: szakértői díj, pályázati forrás az akadálymentesítéshez - technikai: számítógép, internet	Pályázati források esetén az akadálymentesítés folyamatosan fenntartható.
3	Egészségügyi szűrővizsgálatokba való részvétel segítése	Az egészségügyi prevenció szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásukban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljutásuk (eljuttatásuk) terén.	A mozgáskorlátozottak egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutása.	Európai Fogyatékosügyi stratégia Uniók Fogyatékosügyi stratégia	1. Igényfelmérés 2. Segítségnyújtás, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.	Polgármester/általa megbízott személy.	2014.07.01.	Mozgáskorlátozottak száma, igények száma	- humán: önkormányzati dolgozó - pénzügyi: üzemanyag költség - technikai: gépjármű	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

2. számú melléklet

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	269	273	542	12	4,5%	18	6,6%	30	5,5%
2009	269	269	538	22	8,2%	14	5,2%	36	6,7%
2010	266	270	536	17	6,4%	19	7,0%	36	6,7%
2011	265	272	537	21	7,9%	25	9,2%	46	8,6%
2012	264	274	538	21	8,0%	20	7,3%	41	7,6%

	2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma	fő	30	36	46
20 éves és fiatalabb	fő	2	1	1
	%	6,7%	2,8%	2,2%
21-25 év	fő	4	5	6
	%	13,3%	13,9%	13,0%
26-30 év	fő	3	1	6
	%	10,0%	2,8%	13,0%
31-35 év	fő	2	5	2
	%	6,7%	13,9%	4,3%
36-40 év	fő	3	3	7
	%	10,0%	8,3%	15,2%

	%	10,0%	8,3%	13,9%	15,2%
41-45 év	fő	9	4	5	5
	%	30,0%	11,1%	13,9%	10,9%
46-50 év	fő	2	5	4	7
	%	6,7%	13,9%	11,1%	15,2%
51-55 év	fő	5	9	3	10
	%	16,7%	25,0%	8,3%	21,7%
56-60 év	fő		3	1	2
	%	0,0%	8,3%	2,8%	4,3%
61 év felett	fő				
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

3.2.3. számú tábla - A munkanélüliek és a 180 napnál régebben munkanélüliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	12	18	30	7	6	13	58,3%	33,3%	43,3%
2009	22	14	36	11	8	19	50,0%	57,1%	52,8%
2010	17	19	36	9	4	13	52,9%	21,1%	36,1%
2011	21	25	46	12	7	19	57,1%	28,0%	41,3%

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen		15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma		általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma													
	összesen		összesen		nő		férfi		Összesen		nő		férfi					
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%				
2011	659		339		320		582		278		304		77	11,7%	61	18,0%	16	5,0%

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen		A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
			8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő		fő	%	fő	%	fő	%
2008	30		1	3,3%	11	36,7%	18	60,0%
2009	36		1	2,8%	11	30,6%	24	66,7%
2010	36		0	0,0%	12	33,3%	24	66,7%
2011	46		0	0,0%	15	32,6%	31	67,4%

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban aránya a település aktív korú lakosságához képest
2010	14	3%
2011	10	2%
2012	12	2%

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal
Legközelebbi centrum	5 <i>perc</i>	8	10 <i>perc</i>
Megye-székhely	75 <i>perc</i>	0	120 <i>perc</i>
Főváros	60 <i>perc</i>	0	90 <i>perc</i>

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	7	1	0	0	0	0
2009	2	0	5	14	0	0

2010	1	0	4	11	0	0
2011	1	0	7	15	0	0
2012	1	0	11	27	4	0

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	257	250	n.a.	n.a.	18	12
2009	256	248	n.a.	n.a.	14	22
2010	261	247	n.a.	n.a.	19	17
2011	260	252	n.a.	n.a.	25	21
2012	263	253	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

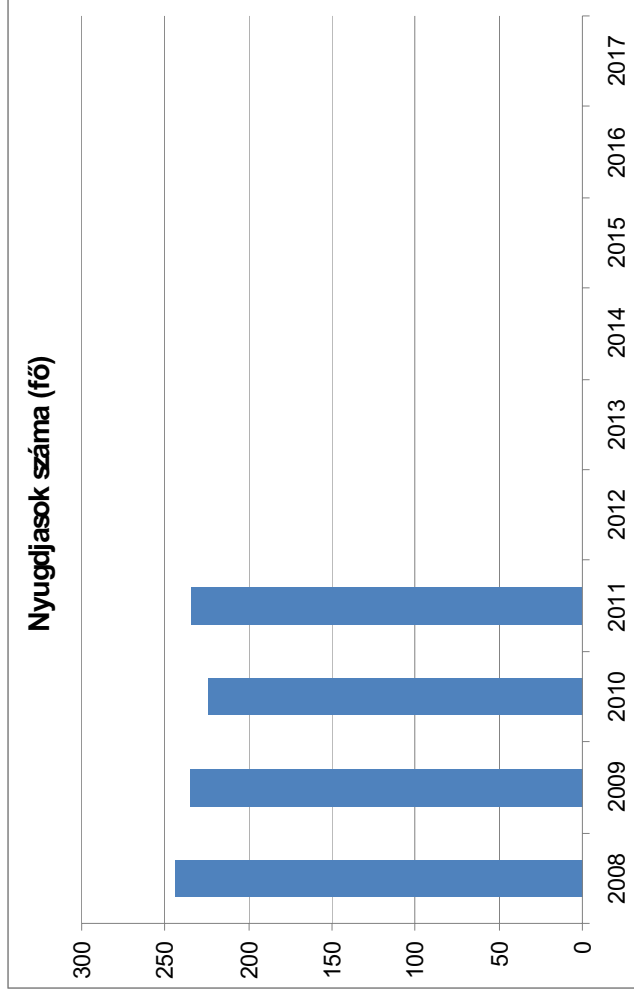
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

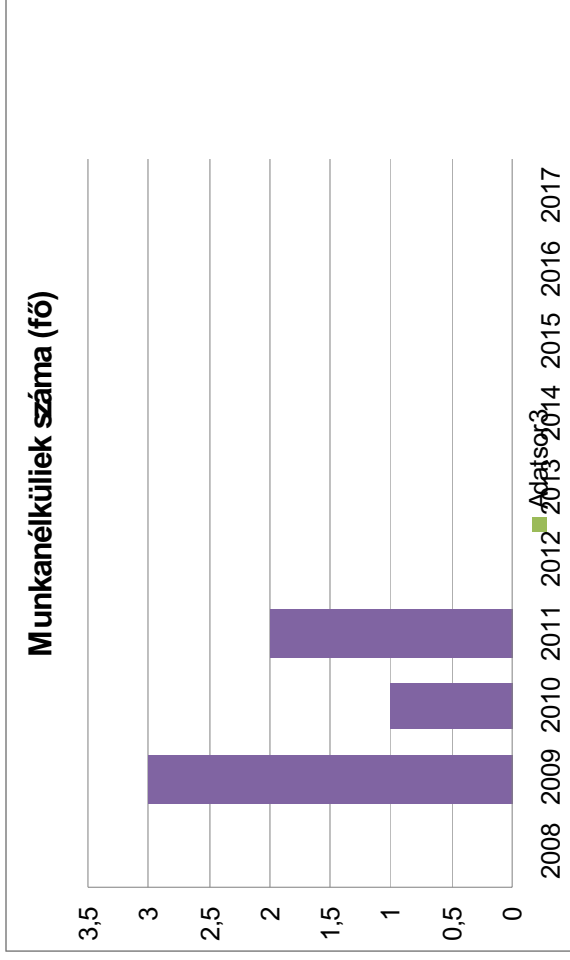
év	Regisztrált munkanélküliek száma		55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma		55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%
2008	30	0%	0	0%	13	0%	0	0%
2009	36	8%	3	8%	19	0%	0	0%
2010	36	3%	1	3%	13	8%	1	8%

2011	46	2	4%	19	1	5%
2012	41	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	97	147	244
2009	92	143	235
2010	90	134	224
2011	95	139	234
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyban iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen		fő	összesen		fő	nő		férfi		Összesen	
	összesen	nő		összesen	nő		fő	%	fő	%	fő	%
2001	713	370	343	558	279	279	155	21,7%	91	24,6%	64	18,7%
2011	659	339	320	582	278	304	77	11,7%	61	18,0%	16	5,0%

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélüliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen		A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
			8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
			fő	%	fő	%	fő	%
2008	30		1	3,3%	11	36,7%	18	60,0%
2009	36		1	2,8%	11	30,6%	24	66,7%
2010	36		0	0,0%	12	33,3%	24	66,7%
2011	46		0	0,0%	15	32,6%	31	67,4%

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
		fő	%	fő	%	fő	%
2009	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2010	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2011	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
2012	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	7	1	0	0	0	0
2009	2	0	5	14	0	0
2010	1	0	4	11	0	0
2011	1	0	7	15	0	0
2012	1	0	11	27	4	0

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)	ebből elegendően lakható körülményeket biztosító lakások száma	bérlakás állomány (db)	ebből elegendően lakható körülményeket biztosító lakások száma	szociális lakásállomány (db)	ebből elegendően lakható körülményeket biztosító lakások száma	egyéb lakás célra használt nem lakás célú ingatlanok (db)	ebből elegendően lakható körülményeket biztosító lakások száma
2008	337	n.a.	0	0	0	0	0	0

2009	338	n.a.	0	0	0	0	0	0
2010	340	n.a.	0	0	0	0	0	0
2011	342	n.a.	0	0	0	0	0	0
2012	n.a.	n.a.	0	0	0	0	0	0

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	6	1	0	0	0
2009	17	3	0	0	0
2010	26	3	0	0	0
2011	29	2	0	0	0
2012	25	2	0	0	0

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv- ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	3	0	0	0	0	0
2009	6	0	0	0	0	0

2010	6	0	0	0	0	0	0	0
2011	5	0	0	0	0	0	0	0
2012	4	0	0	0	0	0	0	0

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	23	1	25	1	16	0
2009	21	1	25	1	21	0
2010	18	1	25	1	5	0

2011	19	1	25	1	21	0
2012	20	1	25	1	21	0

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011/2012	0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2012/2013	0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	
2010/2011	0	0	0	0	0	0	0

2011/2012	0	0	0	0	0	0	0
2012/2013				0		0	0

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	97	147	244
2009	92	143	235
2010	90	134	224
2011	95	139	234
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!